

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 9 వ తేది సోమవారము

No. 7

నంబరుము. ౪.

పిం గ శ నా మ సం వ త్స ర చైత్ర మా స బహుళ తృ తీ య 3.

నంచిక ౭

నోటీసు.

క్రొత్తగా రయిసుమిల్లు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.

సెకండుహాండు హైప్రిఫ్ అలగ్జాండరు
యాంగు స్ట్రీము యింజన్ అమ్మకమునకు
సిగ్గుముగ నున్నది.

18 అం॥ పిలంకరు ట్రాక్కు 36 అం॥ 25
గుట్టముల పవరు పైపిలు 10 అడుగులు.

స్ట్రీసు 16 అం॥ నురమతుల అనసరము
లేక సరియైన స్థితిలోనుండి బాగుగ పని
చేయుచున్నది. (738)

వలయు వారు యీ క్రింది లిడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-
గ్రంధి బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రొఫెసరు.
శ్రీ లక్ష్మీస్వస్తిహో రయసు మిల్లు, గాజుమండ్రే.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు
మనవి.

ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిల్
రెండవవారములో తప్పుక వెలువడును. కావున
నాలోపుగ అనసరము లేనట్లు మాకు జెలిపిన
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యుండిన టైచి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక నె
వి. పి. గ నంపెదము. కావున వి. పి. వైకమును
చెల్లించి సంచికను కైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యనవసరముచే శోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నప్తమును త్రొలగింప
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నెక్కు
వగ పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమయిన
దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయుకుండ ప్రార్థితులు.
పత్రికాధికారి.

A Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
దుఃఖమునో వచ్చువారు సంజీవినిముతో చోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునం దుండ
వలసిన ఔషధము. ఆంధ్ర,
యానావి, దేశీయ వైద్యులచే పో
డ్డగాంచబడియున్నది ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముమాడదు,
తేలనకు మూత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిల్లి మొదలగు
విషశంకువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0
పోస్టేజీ 0.8-0. 1 డజన్ పాకెట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ నేటు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వం.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశమెట్రి, వీధి, సాకారుపేటస్ట్రీట్, మదరాసు.

అ మృతాంజనము.
అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు.
చక్కని డబ్బితో స్పహా నీసా 1-కి వెల 0.8-0.
తలనొప్పుల నూన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పులు బార
గోలును. నాయువు
పోర్లు బాగుండును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రణయింబు నుండేదనినది.
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందా
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ నాడుచున్నారు.
అమ్మకంజనం డిపో. 109. (శ్రీలోకా, బొంబాయి)
శ్రీ. సంకెడి కె.వి. చువానా.

మంచి గడియారమునుకొని,
సంవత్సరముల వర్తంతము
వాడుకొనుడు. (707)

నవ్వుక మైన మణిబంధపు గడియారములు

ప్రశస్తమైన మణిబంధపు గడియారములు మాకు క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి.
ప్రతి గడియారమును సరిగా పోవుననియు, శుద్ధమయిన దనియు పూచియవ్వబడును.
నెం 584 "ఏడిల్ వీన్" మణిబంధపు గడియారము కట్టుతోడ సహా 6-8-0
నెం 585 ఏ డిల్ వీన్ వీకటిలో గంటలను చూపగలడయలు సహా 9-0-0

ప్రతి ఆరుగడియారములకు 1 గడియారముడిచితముగ బంపబడును.

E. A. WATCH COMPANY,
36, RATTAN BAZAR ROAD, MADRAS.

ఇ. ఎ. వాచ్ కంపెనీ,
36, రేటన్ బజారు రోడ్, మదరాసు. ఇ.సి.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు'.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్స్ ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం.

కొ, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, నెలక, అరిటి, మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయ్యకకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష
ములకున్న, మొక్క తీగవస్త్రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము.
ఇవి యెన్నియు దీటిని ఉపయోగించు ధూమలకు తగినట్లు తయారుచేసినట్లుచేతి ఎరువులు కొందలచిన వా
లూకు ధూమలనుట్టిని గసాయన కోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అనుభూముల గుణా గుణములను అన
సరించి తయారుచేయుచున్నాము. 'శాస్త్రోక్త ఎరువు' అను నుసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఆరవం, కన్నడం,
మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి,
ఒక్కొక్క చిట్టాలోని జమీన్ దార్లకును, ఉచితముగా పంపించుచున్నాము. వైచేష్టిక పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు
విషయముగా ఇతర అంశములనున్న ఈ క్రింద సుదహరించుచున్న వైచేష్టికమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

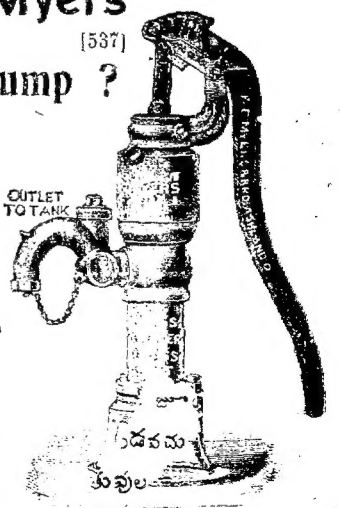
ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co.,
321, Hornby Road, Fort Bombay.

ప్రాథమిక రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

- (1) కానలి : 18-4-17 & 20-4-17 2 రోజులు.
- (2) బంగారు : 21-4-17 & 22-4-17 2 "
- (3) బాబట్ల : 23-4-17 & 24-4-17 2 "
- (4) తెనాలి : 25-4-17 to 28-4-17 4 "
- (5) గుంటూరు : 29-4-17 to 1-5-17 3 "
- (6) గుడివాడ : 2-5-17 & 3-5-17 2 "
- (7) బెంగుళ : 4-5-17 to 6-5-17 3 "
- (8) బెజుండ్ల : 17-5-17 to 9-5-17 3 "
- (9) ఏలూరు : 10-5-17 to 14-5-17 5 "
- (10) రాజమహేంద్రవరం : 15-5-17 to 18-5-17 4 "
- (11) కాకినాడ : 19-5-17 to 22-5-17 4 "
- (12) నెల్లూరు : 24-5-17 & 25-5-17 2 "
- (13) పితాపురము : 27-5-17 to 28-5-17 2 "
- (14) తుని : 29-5-17 to 31-5-17 3 "
- (15) నాగపట్నం : 5-6-17 to 8-6-17 4 "
- (16) చోడవరం : 11-6-17 to 13-6-17 3 "
- (17) అనకాపల్లి : 15-6-17 to 17-6-17 3 "
- (18) విశాఖపట్నం : 18-6-17 to 20-6-17 3 "

126 చిన్న పురుగులు 100

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన గలుగును.

నాతడులాగా! ఈ పురుగులతో కయింబవట్టి, విధి విరామములేక మిగుల పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని ఈ పురుగుల బంగారుతో నింపబడియుండును.

తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాపకము చేరొందిన తేనెటీగ సహకారిగా నుండదగినట్లు.

చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగించక ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టతల వానితో సహాధ్యాయుగా నుండును.

కావున నిట్టి పరమశత్రువును

"కామినియా నూనె"

ఈ గాయని సంపూరింతుడు. చుండు ను బట్టతలను వెండ్రుకలను గాలినివ్వదు. పుర్రెచుండును బోగొట్టును తలకట్టుకు పరిచుకొను గుండ్లద్రవ్యము.

ఈరీతినిగల నూనెలకు ఏ గూని చేయునో గూని మాన పడదు.

1. బుడ్డి 1-2 గు 1-0-0 బి. పి. రు. 0-4-0
2. బుడ్డి 2-10-0 బి. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

చుండులు రుజువుపరచుకొని, ఆర్డరును పంపుకొనుచున్నట్లు ఒక నాటి వాడుకొనుటకు పరిసోపుండు. గాన కల నీవా అచితముగ బంపకుడు.

వారు ఏదోయి:

కామినియా నూనె ప్రగ్ అండు కెనికల్ కంపెనీ, 158, హమ్మింగ్స్ పిడ్, బొంబాయి.

మద్రాసు శాఖ: మహారాష్ట్ర హైదరాబాద్, 29, చైనాబాగ్ హోటల్, మద్రాసు.

నిజాగ్ దేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
గోజోజనము, మంచిది	7-0-0
అదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1-కి ...	3-8-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
గుండ్లము తులము 1-కి రూ	0-10-0
పచ్చకరూపం	2-0-0
బాలాచంద్రము నీసా 1-కి	0-12-0
మండుకు నూనె నీసా 1-కి	0-6-0

జీర్ణరసం బ: ఈ మూత్రలను సేవించుట వలన అన్నము మగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసస్రావము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25 మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతంజనము డిస్కో, బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు.

సంఘసంస్కరణ సభలు.

II

(వల్లూరి. సూర్యనారాయణరావు గారు, బి.ఏ., బి.ఎల్.)

భూపేక్షలేక యేసంఘమున కేర్పడిన ధర్మములు, ఆసంఘమునా రాచరింపవలసినదని కాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. పరధర్మావలంబనము క్రేయస్కరము కాదు. భక్తి కర్మజ్ఞానము లనేమార్గములను, రామానుజాచారి, శంకరాచారి, మధ్వాచారి, చైతన్యము మొదలగు గురువుల యుపదేశములను కలిపి సాంప్రదాయము లని మనము వాడవచ్చును. వ్యక్తి, కుల, జాతి, రాష్ట్రధర్మములలో వైరుధ్యము కలిగిన యెడల క్రమముగా వీనిలో మొదటిదానికంటె తరువాత చెప్పిన ధర్మము బలీయమైనది. ఇదిగాక వ్యక్తిధర్మములలో వ్యవహార ధర్మములు ఆశ్రమధర్మములు, స్రావ్యశ్చిత్త ధర్మములు పురుషధర్మములు, స్త్రీధర్మములు మొదలగు విభాగము లన్నవి. వీనినన్నిటిని హిందూధర్మములు లేక ఆర్యధర్మము లని వాడెదరు. సాక్షాత్తుల స్థూలదృష్టిలేని యగ్రము సులభముగా బోధపడదు. కనుకనే మనలోని సాంఘిక చిక్కులను గాని, వానిని తొలగించు మార్గములను గాని వారు కనిపెట్టగలరా? ఇదివరకు మనదేశము లో నింగ్లిషు మాత్రము చదువుకొన్న సంఘసంస్కరణ ప్రయులు, అట్టి సాక్షాత్తుల (స్టేచ్యుల్) ఆధర్మములను సలహాలను బట్టి హిందూసంఘములో సంస్కరణలను చూపించుటకు ప్రయత్నించుట చూసాకొన్నదము కాదా? మన సాంప్రదాయములను బట్టి మనలో భిన్న జాతు లేర్పడియుండవచ్చును. మొట్టమొదట నాలుగు వర్ణము లున్నవనియు, వానిలోనుండియే ప్రస్తుతమున్న మూడువేల జాతులు లేర్పడినవనియు పుస్తకములలో వ్రాయబడినప్పటికి యది యంతయు వివిధ వర్ణములయొక్కయు జాతులయొక్కయు నిజచారిత్రము కాదు. అనేకవేల తెగలు తమలో తాము విడిచి పోవుట వలనను కలియుట వలనను వేరువేరు గురువుల బోధనల వలనను, ఆయా శాశ్వతభాగచారముల వలనను, వృత్తులవలనను భేదించు పదార్థములవలనను, ఈవివిధజాతు లేర్పడినచే గాని విరాట్సురుషుని వేరువేరు అవయవములవలన నాలుగు జాతులు పుట్టినవి గానిదానినిబట్టి ప్రస్తుతజాతు లేర్పడినవిగాని, మానవ కోటియొక్క చరిత్రజ్ఞానము గల వారు ఒప్పుకొనరు. హిందువులలో వివిధజాతుల తారతమ్యము వారి సత్యశాసనము, తి నెడు పదార్థములను బట్టియే కలిగినది. వీనికి తోడు, బ్రాహ్మణజాతివారు వేదాధ్యయనము, శాస్త్రజ్ఞానము కలిగి సాత్వికగుణము స్వాధ్యాయము మొదలగు వానిని అలవసరుకొనుటచేతనే రాజాధిరాజులను కూడ తమయొద్దకు పిప్పించుకొను క్షేత్రి గలవారైరి. వీరే అనేక జాతులవారిని క్షత్రియులను చేసి చక్రవర్తులుగా మార్చి ధర్మములను నిలువ జెట్టుటయేగాక కాలానుసారముగ వానిలో మార్పులను కూడ చేసిరి. వీరే రాజాధిరాజుల యొద్ద రాజకీయజ్ఞానము గల మంత్రులను వైరి. ఇప్పటి బ్రాహ్మణులు, వారి పూర్వుల ఆధర్మములకు భిన్నముగ నడుచుకొనుట నిజమే కాని వీరిని నిందించినంత మాత్రమున లాభమేమి? అన్ని జాతులును కాలప్రవాహమున బడి మార్పులను జెందుచు పూర్వాచారములను వదిలివేయుచున్నవి. కాని యిప్పుటికి వీరే వివిధవర్ణముల కుభాకుభ కార్యములలో పూజింప బడుచున్నారు.

ఇప్పుడప్పుడు ఆంగ్లేయ విద్యలో వెద్ద పోషలలో కడలేరైన యితర జాతులవారు, బ్రాహ్మణుల యధికారమును తగ్గించవలెనని వారి మీద దండెత్తుచున్నారు. ఇది సహజమే కాని యీ తగ్గించుటకు మార్గమెట్లో చెప్పుజాలరు. వారిని తమలోనికి చేర్చుకొనవలెనను ప్రయత్ని మే గాని, తమరు తమ క్రిందివారిలో చేరుటకు నిష్టపడరు. ఒక పాత్రలోనున్న నీటిలో అన్ని నీటిబిందువులు వైన యెందుట గాని అన్నియు క్రింద యెందుట గాని యెట్లు తటస్థపడదో ఆ విధముగనే ప్రతిదేశములో కూడ ఒక ప్రభుసంఘ ముండితిరును. తక్కిన క్రింది సంఘములు వారి ననుకరించుట స్వభావము. మన హైందవజాతికి రాజకీయప్రభువులు ఆంగ్లేయులైనను, సాంఘిక ప్రభువులు బ్రాహ్మణలే యని నమ్మవలెను. మనలోకొందరు బ్రాహ్మణేతరులు తమసంఘములకు తెల్ల బ్రాహ్మణులను (ఆంగ్లేయులను) ప్రభువులను గాజేసికొని వారి ననుసరించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని వీరు మన సంఘములన్నీటిని ఒక కట్టడిలో నుంచుచున్న యొక హిందూ సాంప్రదాయము

లోనున్న ఒక అమూల్యనూత్రమును మరుచుచున్నారు. ఆయా దేశాచారములనుబట్టి బ్రాహ్మణులలో అనేకభేదములు వీరి క్రింది జాతుల వారు ఈ జన్మముతో ఆ భేదములో జేసిలో నైనను చేరుటకు వీలు లేదు. బ్రాహ్మణేతరులనున్నా గ్గప్రవర్తనల వలనను సద్బ్రాహ్మణులు నడుచుకొను మార్గము లనే తామును, తొమ్మిటవలనను రాబోవు జన్మములలో బ్రాహ్మణులుగ పుట్టవచ్చును. ఈ మాత్రములను పట్టుకొని బ్రాహ్మణేతరులు కరసావహించు చుండుటచేతనే వర్ణాశ్రమ కట్టుబాట్లు యింకను నిలిచి యున్నవి. ఈ మాత్రము ఇప్పటి పట్టణపనాగరికులగు బ్రాహ్మణేతరులకును చింపకపోవచ్చును; కాని యూరక బ్రాహ్మణుల నుద్దేశించిన ప్రయత్నము లేదు. తాము కూడ బ్రాహ్మణుల లగుటకు ప్రయత్నించిన బాగుగ నుండును. ఈ ప్రయత్నమునకు బ్రాహ్మణులు ఎట్లు తోడ్పడవచ్చునో ఆలోచించవలయును. వీరిలో క్రిందిజాతుల వారిని కలుపుకొనవలెనని హిందూ సాంప్రదాయమునకు మూలమాత్రమగు పూర్వపునర్జన్మలయందు నమ్మకముపోగొట్టుకొనవలెను. ఇదిసాధ్యమని నేనుతలచను. ఇదివరకు ఏర్పడిన క్షేత్రము, నీకుమతము, ఆర్యపమాజుతము, బ్రాహ్మణ సమాజుతము, శాస్త్రమతము, హిందూసాంప్రదాయములలో చేరినవే. ఈ మతములు బ్రాహ్మణులలో చేరుటకు వీలులేక పోయినను, తీరిని క్రైస్తవులు మహమ్మదీయులు పార్సీలు వలెగాక హైందువులలో చేరినకూడ్రజాతిగ భావించుచున్నారు.

అంత్యజాతులవారుకూడ తమధర్మములను సరిగా నెరవేర్చుకొనుచు భక్షిజ్ఞానమార్గములలో చేరినిబట్టి యైనను, ఉత్కృష్టమైనయెడల వారికే జన్మమే లేకపోవచ్చుననియు మోక్షము కలుగవచ్చుననియు, శాస్త్రములు ఘోషించుచునే యున్నవి. ఇప్పటి ఆహూతాపరులగు బ్రాహ్మణేతరులు, బ్రాహ్మణులమీద దాడి వెడలుటకంటె తమసోదరులు బ్రాహ్మణేతరులను స్త్రీలను ఈ పునర్జన్మనూత్రమును నిగాకరింపజేసిన యెడల, బ్రాహ్మణాధికారియును పోగొట్టుకొన గలుగుదు రేమో ముందుగా క్రింది జాతులలో నూతన పురోహిత భాగుల సృష్టించి అన్యోన్య వివాహములు భోజన ప్రతిభోజనములు గావించిన పిదప ఆగ్రవర్ణములవారిని తమలో చేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించవచ్చును. అట్లు జరుగునంతవరకు వుచి, భోజనము, భాష, ఆచారములు మున్నగువానిలో ఇప్పటికిని ఆత్యంత భేదము లుండగా మన వర్ణాశ్రమధర్మములు వశించుటకు చాలాకాలము పట్టునని నా యభిప్రాయము.

ఆంగ్లేయ వైద్య యోగచంద్రిక

డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణ యండ్రి. గారివలన తెలుగుభాషలో తచియింపబడినది. స్త్రీ పురుషాదులు తమ తమ కుటుంబములలో తెలుపించు సమస్త వ్యాధులకు స్వంతముగ వైద్యముచేసికొను నటుల సులభ వెలకు లభించే మంచి యోగములు యిందు చేర్చబడియున్నవి. ఆయుర్వేద, యూనాని, ఆంగ్లేయ వైద్యులయొద్ద యీగ్రంథ ముండి తీరవలయును. ప్రతిగ్రహమందును యాపుస్తక మానవత్వకము. దీనివెల రు. 1-4-0 మాత్రమే.

పు. లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు బి. ఏ. (750) చూచి హెలామ్, కాకినాడ.

మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

నోటిసు. (746)

బి.య్యము, కామధాన్యములు, నన్ను వగైరాలు రంగూరునుండి ఎం. ఎస్. ఎం., ఎస్. ఐ. & ఎం. ఎస్. ఇరుపదారులమీద యూను స్నేహులకు మద్రాసు మీదుగా పంపుట. 15-4-17 నుండి రద్దు చేయబడినది

హిందూమత సభ.

5 వ సమావేశము.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరుని యొద్దనుండి)

అమలాపురము, ఏప్రిల్ 6:— హిందూమత సేటిమధ్య హిందూ 2 గంటలకు ఆర్మీ రంగునాధారపు పంతులుగారి గ్రామ నాధిపత్యముక్రింద సమావేశ మైదిక్రమిస్తున్నపురాజేతిహాస బోధితమా హిందూమతమును రక్షించుటకును రాజకీయసభ లతో మతసభల జరుపుటకును మండలమున నుపసంఘముల స్థాపించుటకును, మతబోధకై గ్రంథములు కనపరచుటలు పత్రి కలు ప్రచురించుటకును, మతబోధల గావించుటకును, మత వ్యాప్తికై, యింకను వలయు పనులగావించుటకును ప్రజలందు మతోత్సాహమును గలిగించుటకును, వరాశ్రమ ధర్మరక్షము చేయుటకును, తత్సభ ప్రారంభింపబడె నని సభ వారు ప్రకటించిరి. సుస్థగోపాలశాస్త్రిగారు “మిత్రమండ లికి జయ మగుగాక, మనకు స్వరాజ్యము సిద్ధించుగాక!” యని దీవించుచు సైక స్లోకమును చదివిరి. కోనపిమ్మలోని ముప్రము ఖులు పండితు లనేకులు సభాస్థలి నాక్రమించి యుండిరి.

అహ్వనసంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము

అహ్వన సంఘాధ్యక్షులగు, సుస్థగోపాలశాస్త్రి గారు సభ్యులకు స్వాగత మిచ్చిరి. వారు తమయుపన్యా సమునందు, లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకుగారిని పొగ డిరి. 14 వత్సరముల బాబుడు భగవద్గీతోపన్యాసమును చదివెను.

అధ్యక్ష కోపన్యాసము

అధ్యక్షకోపన్యాసము నుండి క్రిందిసంగతుల నుదహ రించు చున్నారు:— ప్రకృతమందు మన మతగ్రంథముల యందు మనకంటె పరఖండ వాసులకే అధికాదరము కలుగు చున్నది. పాశ్చాత్యపండితులు మన గ్రంథములను చదువక యుండిన యెడలను దిగ్విజ్ఞాన సమాజమువారు మన మత గ్రం థములవిషయమై శ్రద్ధ పుచ్చుకొనక యుండిన యెడలను మన మత మిప్పటికి పూర్ణముగా అడంగంటి యుండను. హిందూ మతావలంబులకు విగ్రహారాధనము విధాయకము. ఒక శాశ్వత మాలినిధిని స్థాపించి మత విద్యాపరిక్ష చేయవలయును. దేవాలయముల స్థితిగతులు కడు శోచనీయముగ నున్నవి. దేవాలయము నేదవేదాంగాదిపతన పాతనములు గలిగియున్న పృథ్వీ సార్థకము కాగలదు.

తీర్మానములు

ఉపన్యాసముల యనంతరము తీర్మానములు జరిగినవి. జాత్యుత్సవములనుగూర్చి దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారు ముచ్చటించుచు బందరు దసరా సంఘమువారు చేయుచున్న పనిని శ్లాఘించిరి. నిన్న జాతులు స్వమతమును విడువకుండు నటుల జేయవలె ననియు దేవాలయాదాయములు బాగుపడ వలె ననియు, సభవారు తీర్మానించిరి. మత్తుపదార్థములు నిషేధము లని అయ్యగారి అచ్చుతరావుగారు రుపన్యసించిరి. కన్యాశుల్క వరకుల్లములు నిషేధములని సభవారు ఖండిం చిరి. తదనంతరము సభసంతముగ ముగిసినది.

సంఘ సంస్కరణసభ

(మా ప్రత్యేక విలేఖరునియొద్దనుండి)

అమలాపురము, ఏప్రిల్ 7:— సంస్కరణసభ సేటి యుదయమున 8 గంటలకు గూడినది. వెనుమర్తి వేంకట్రా మయ్యగారు రుపపాదించిన ‘వెనుకను కల్పటపు సుదర్శనరావు పంతులుగారి రధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసమునందు సంఘ సంస్క రణము జాతీయ జీవనమునకు ముఖ్యమని నెలవిచ్చిరి. కాలాను సారముగా మనము మత సిద్ధాంతములను మార్చుకొన నలయును. పూర్వాచార పరాయణులను బాగుగ విమర్శించి బాంబాయి బంగాళములలో సంస్కరణము జరుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశ సంస్కరణ జాతీయతయను నూతనోద్భవములలో మునిగి పూర్వము తా మవలంబించిన సంస్కరణమునకు భిన్నులయి నారు. అందు ముఖ్యము కృష్ణా పత్రికాధిపతులు ముట్పూర కృష్ణారావుగారు. వారు వంగీయుల స్నేహదోషముచే తమ పూర్వ సంస్కరణము వదలి జాతీయవాదు లైయిరి. అది పూర్వాచారమునకును చెందదు సంస్కరణమున కసలే చెందదు. అది దేశమునకు లాభకారి కాదు. తరువాత శ్రీ పాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు అంతశ్శాఖలగుంచి యుపన్య సించిరి. తరువాత సభయందు తీర్మానములు జరిగినవి. ఆడ పిల్లలకు 11 వత్సరములకు పూర్వము వివాహము చేయరాద డని సభవారు తీర్మానించిరి. మామూలు తీర్మానములన్నియు జరిగినవి. అనంతరము సభ సాంగోపాంగముగ ముగిసినది.

స్థానిక వార్తలు

చిత్రపటమును బహిరంగ పఠములు:—

చెన్న పురి కార్మి రేషను మాడెలు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులు వల్లభాగ్రహరమునందు రావు బహదరు ఎ.సి. ప్రణతా ర్థిహరయ్యగారి (ఇదివఱకు ఇన్స్పెక్టరుగానుండి ఇప్పుడు పకారవేతనచందు వారి) చిత్రపటమునుబహిరంగ పఠ ముత్సవము కొఱుకు గత శనివారము సాయంత్రము సమావేశ మైరి. గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజగోపాలాచారి సి. వి. ఇ. గారధ్యక్షత వహించిరి. దివాన్ బహదరు వి. సుబ్రహ్మ ణ్యము పంతులు, హెచ్. హక్కు, శివమూరతాస్త్రి మున్నగు వారనేకులు వచ్చిరి. ప్రారంభమున ప్రార్థనము జరిగిన వెనుక బాలురును బాలికలును ప్రసంగ ప్రదర్శనములను జరిపిరి. పిమ్మట కార్యదర్శి రిపోర్టును చదివెను. అధ్యక్షులు ప్రణతా ర్థిహరయ్యగారి చిత్రపటమును బహిరంగ పఠచి అయ్యరు గారి గుణగణములను గొనియాడిరి.

చెన్న పురి యువజన సారస్వతసంఘము:—

ఈ సంఘము తరఫున ఇటీవల స్థాపింపబడిన శ్రీ విక్టోరియా పుస్తక భాండాగారమునకు ధన్య పత్రమందిరమునకును దివాన్ బహదరు వి. సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు అధ్యక్షులుగను, ఆంధ్రపత్రికాధిపతులగు శ్రీ కాశీనాథుని, నాగేశ్వరరావు పంతులవారును, భూస్వాముల సంఘపు కార్యదర్శియగు శ్రీ జి. శేంకరాచార్యుల వారు పంతులు ఎం. ఏ. యల్. యం. యం, గారును, న్యాయవాది శ్రీ. కె. జి. బాబురావుగారు ఎం. ఏ. బి. యల్. ఉపాధ్యక్షులు గను, శ్రీ కాళ్లకూరి. గోపాలరావు పంతులవారు. గ్రంథాల యాధిపతిగను, శ్రీ. జి. రంగయ్యనాయుడుగారు విచారణ కర్తగను, శ్రీ. ఇ. నాగభూషణంనాయుడు బి. ఏ. బి.యల్ గారు సహ కార్యదర్శిగను నుండుట కంగీకరించి.

భారతదేశ సేవా సంఘము. — ఈ సంఘము

తరఫున మార్చి 8వ తేదీని నిర్ణయింపబడిన సభవారు రెండు పర్యాయములు సమావేశమై కార్యక్రమము నేర్పజిరి. భార త దేశరక్షకవైస్యమునకు నైతికులను గూర్చు సంఘమునకు సర్. పి. ఎస్. శివస్వామిఅయ్యరుగారి రధ్యక్షులుగను, జి. బి. రాజు, పి. నాగభూషణము, సి. ఎస్. గోవిందరాజ మొదలి యురుగారు కార్యదర్శులుగను గౌరవనీయులగు వి.ఎస్. శ్రీని వాసశాస్త్రి, బి.ఎస్. శర్మ, టి. రంగాచారి, యాహూబ్ హ సేక్, డి. బి. ఎల్. ఎ. గోవిందరావునయ్యరు, ఖాన్ బహ దర్. సభవార్ హాస్సేక్ సాహెబ్, రా. బి. పి. త్యాగరా యనెట్టి, రా. సా. క. రామానుజమునెట్టి, ఎస్. కస్తూరిరంగ య్యంగారు, కె. నాగేశ్వరరావు, ఆనిబెనెంటు, డాక్టరు కృష్ణ స్వామిఅయ్యరు, టి. వి. వేంకట్రాయయ్యరు, సి. పి. రామ స్వామిఅయ్యరు, ఎం.డి. దేవదాసు, సి. గోపాలమినాక్, టి. పి. వాడియ, టి. ఆరుచనాధముపిల్లే, టి. పి. సింహ, చిట్టి బాబునాయుడు, ఏ. సి. పార్థసారథినాయుడుగారు సభ్యులు గను ఎత్తుకొనబడిరి.

గంగవ గోదావరి మండలసభ.

రెండవదిన చర్య

(మా ప్రత్యేక విలేఖరునియొద్దనుండి)

అమలాపురము, ఏప్రిల్ 7:— నేడు తిరిగి మండలసభ సమావేశమై తీర్మానములు చర్చకు వచ్చినవి. మొదటి రెండు తీర్మానములను అధ్యక్షులే యుపపాదించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర, నిశ్చలవిద్యాలయ తీర్మానములును, స్వరాజ్య తీర్మానమును సభయందంగీకృతము లైనవి. సామ్రాజ్య కాసనసభ్యులు యుగానంతర సంస్కరణములను గురించి ప్రభుత్వమునకు పంపిన విజ్ఞాపనమును సభవారు రామోదించి ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెసు కమ్యూటీ యుండవలయునని కోరిరి. సొల్తముమీద నేడు 14 తీర్మానములు మాత్రము జరిగినవి. రేపు తిరిగి సభ సమావేశమగును.

చీనావారియద్ద విరాళము.

కోంకాంగు, ఏప్రిల్ 6:—యద్దము ముగియునరకును సాలుకు 10 లక్షల ఖర్చు నిచ్చుటకేచటివారు అంగీకరించిరి.

జర్మనీ

కొంటు బెరను ప్రిన్సు

ఆమ్స్టరుడం, ఏప్రిల్ 8:— బెరను ప్రిన్సుగారు మరలి వచ్చునపుడు హాళిపాకు నోవాస్కోవియాలో సరియైన ఆదరణ జరుగలేదని జర్మనులు ఆక్షేపించిరి. ఈప్రభు నెలవుల అనంతరము క్రొత్త నియోజకకాసన మచుటలోనికి వచ్చును.

ఆస్త్రియా

హంగరీవారి కోర్కె

బెరను ఏప్రిల్ 8:— ఈ యద్దమును తాముపక్ష కష్టములకును తాము చేసిన సహాయమునకును గొప్ప ఉప కారము జరుగునని రష్యాలో జరుగుచున్న సంగతులనుబట్టి హంగరీవా రాశించుచున్నారని కొంటు టిస్టాగారు బుడా పెస్టు వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించివారు. వీరు కోరు ఉప కారము శాశ్వత స్వస్థతయు నిరంతర దేశభాంతియు తప్ప వేరొండు కాదు. అయినప్పటికి ప్రజలు, కష్టములే వచ్చునని సిద్ధమై వానిని సహనముతో నోర్వవలయును. క్రిందటిపంట చాల నష్టమయినది.

ప్రజలు సితి

రయోజిజికో, ఏప్రిల్ 8:— ప్రజలు ధ్వంసము చేయునరకు భయమున జర్మను ఆస్త్రియా వాణిజ్యసంఘముల యొద్దను రాయబారుల గృహములవద్దను పోలీసువారిని కాపలా వేసిరి. ప్రజలువారికిని శత్రువులకును మైత్రిచెడునని తలచు చున్నారు.

డెన్మార్కు

డెన్మార్కు నౌకలోనివారు

యముడిను, ఏప్రిల్ 7:—ఈ నెల 1-న తేదీని “ఈ ప్రభు” అను డెన్మార్కు నౌక ముంచబడినది. ఆ నౌకలోనివా రిని 17 గురిని బోర్నియో నౌక యిచటికి చేర్చినది. వారు 4 దినములు రాత్రియగల్గు వడసూగడిసిరి. వారు 1 గురికి పొదములు కొరడుబాడెనవి.

హాలండు

సాయుధ వాణిజ్యనౌకలు.

ఆమ్స్టరుడం, ఏప్రిల్ 8:— సాయుధ వాణిజ్య నౌకలు హాలండు రేవుస్థలములం దెవఱను ప్రవేశించువాడని ఖండితముగ హాలండు దొరతనమువారు బ్రిటిషు దొరతనము వారికి తెలియజేసిరి. ఇట్టి సందర్భమున గ్రేటుబ్రిటనువారు ఏమిచేయుదురో తెలియుట లేదు. ఈవిషయమునుగురించి గ్రే టుబ్రిటనువారికిని హాలండువారికిని సంభర్ష జరుగు చున్నది.

బాల్కను

గ్రీసు

లండను, ఏప్రిల్ 7:—గ్రీసుదేశమందు క్రొత్తచిక్కులు ప్రారంభ మగు చున్నట్లు సూచనలు కనుపించు చున్నది.

టర్కీ మిత్రమండలివారు

మెసపొటామియాలో మిత్రమండలివారి పురోగమము.

వెట్రోగ్రేడు, ఏప్రిల్ 6:—కిజిలారాబద్దనద్ద రష్య నులు బ్రిటిషు సేనతో కలసి పోరు సుఖపుచున్నారు.

పడమటి రంగము

నెంటుక్యెంటుక్వెర్ట్ మొండి యద్దము లండన్, ఏప్రిల్ 6:— ఫిల్డూన్సు సర్ డ్యూను హెగుగార్డు నేకు వ్రాయుచున్నాడు. “నెంటు క్విక్ బెక్ కు త్వరగాగమనున్న రెండైన గ్రామమును స్వాధీకము చేసికొంటిమి. మరి కొంతమంది శత్రువులను గూడ బంధిక్కు తులుగ జేసితిమి. జర్మను లనేకులు హతులగుట జూచితిమి. నాకోయిలకు ఈకాన్య భాగమును కొంచెము జయమును బడ సితిమి. కొంత మొండి యుగానంతరమున శత్రువులను వెను కకు పారదొలితిమి. అనేక స్థలములందెవట జూచినను జర్మను శివములే కనపించు చున్నవి. దీనిని జూడ గత వారము జర్మ నులకు విశేషనష్టము కలిగి యుండవచ్చును. మా వైమాని కులు చాల దూరమునకే శత్రువుల ఆయుధ కాలలవైనను, యినుపదాదుల మీదను విమాన శాలల మీదను బాంబులను ప్రయోగించిరి.

విరోధామహాసంగమము

అమెరికావారు జర్మనులపై యుద్ధమును ప్రకటించుట.

కూర్కాకును జర్మనీని యుద్ధము ప్రకటించబడుట.

అమెరికా రాష్ట్రముల పానుపాట్ల నడుగుట.

సోమనండి శత్రువులను పూర్తిగా తరుముట.

(రైటరు ఏ జనీస్)

అమెరికా

యుద్ధ ప్రకటనము.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 6:— యుద్ధ ప్రకటన పత్రముపై విల్సన్ గారు చేరాలు చేసిరి.

అమెరికా రాష్ట్రము.

ఈ తీర్మానమును కాంగ్రెసువారు రామోదించిన వెంటనే పానుపాట్ల నడుగవలసినదని అమెరికాలోని అమెరికా రాష్ట్రములకి అమెరికా దొరతనము వారు తెలిపిరి.

అమెరికా రాష్ట్రము

విల్సన్ గారు అమెరికా రాష్ట్రముల పానుపాట్ల నడిపిన.

ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారి ప్రకటనము.

వాషింగ్టన్ - లండన్, ఏప్రిల్ 7:— పాత్రులకు జరిగినంతగాని విదేశీయులకు శత్రువులతోగాని యుద్ధము కలిగినపుడు సరిపడవలసిన విధులను గూర్చిన స్పృహలను ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు వివరించెను. పౌరసత్వమును బడయని వారిలో 14 సంవత్సరములు నాటివారందరూను నిర్బంధమునకును ప్రవాసమునకును పాత్రులగుదురు. అట్టి అధికారము ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారికి యుద్ధమునకి కలిగినదిగాన విజయము చేకూరుటకును న్యాయ భర్త్యులను స్థాపించునకాకము కలుగుటకును ప్రజాసైనిక కాల్గోవ్యోధులను ప్రజలను తమతమ విధులను సక్రమముగ నిర్వహించునది విల్సన్ గారు కోరిరి. శత్రుదేశములకు చేరినవారు తొందరగా కలిగించునాడును. శత్రువులకు తోడ్పడ గూడదు. రహస్యములను వెల్లడింపగూడదు. కానవిధియుగ ప్రవర్తించ గూడదు. ఇట్లు వారు నడచుకొను నంతకాలమును వారివృత్తి వ్యాపారములు కాటంకము కలిగించబడదు. వారి సంక్షేమ కవసరముల నియమములు మాత్రమే పాటించవలెను. ప్రజలు శత్రుదేశీయులను సోదరభావముతో చూడవలెను. అట్లు చూడక వారికి తొందరలను కలిగించువారు కేతువు పాత్రులగుదురు. శత్రుదేశీయులయొద్ద పిస్తోళ్ళు తుపాకులు ఖిరంగులు మున్నగువాని తెగకు చేరిన ఆయుధములన్నియును ప్రేమకు పరివర్తములగు విమానములను వాయువాహనములను సుంకతరీఖ నమును అగోచర కుట్రమును గల పుత్రముల నుండవలెను. వారు నాకావైరిక ఆయుధాగార స్థానములకు మొలకలు పుగ నుండవలెను. దొరతనమును కాంగ్రెసును సైనిక నాకా ప్రజాకాల్గోవ్యోధులను వెరవించుచు వారు ప్రకటింపగూడదు. వారు నిరసించ నూడని స్థానములను వారిని ప్రత్యేకింపవలసిన స్థానములను ప్రెసిడెంటు గారు నిర్దేశించెను. వారు అనుమతి లేక సంయుక్త రాష్ట్రములకు రాగూడదు. అటకండి కోగూడదు. నమోదు ఏర్పరుపబడినది. అనుమానితులను తెంటునే పట్టుకొని చెర సాలయం దుంచెదరు.

జర్మను నౌకలను స్వాధీనము చేరికొనుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 7:— యుద్ధానంతరమునకు జర్మను నౌకలను యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ స్వాధీనములోనుంచునట్లును వీరికి అనుభవమును గట్టి జ్యూరలు కొంపోవు నట్లును తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది. 60 గురు జర్మను నౌకలను బంధించుట కింతటియివారు రుద్రువు జూచిచేసిరి.

60 గురు జర్మనులను బంధించుట.

ఇంతటి సోదరభావము కలిగినంతగాని జర్మనీయులకును అమెరికానులకును 60 గురు జర్మనులను బంధించుటకును ఇంతటి సోదరభావము కలిగినంతగాని జర్మనులకును అమెరికానులకును 60 గురు జర్మనులను బంధించుటకును

వీరిలో చాలమంది పూచీకత్తులమీద విడుదల చేయబడిరి. యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ దేశమునను వాయు వాహనముల నన్నిటిని దొరతనమువారే తమ స్వాధీనము చేసికొని ఉపయోగించు కొనెదరు.

అమెరికాను హెచ్చించుట.

దేశము దంతటను ప్రజలకు అమెరికాను నెక్కువగా తమ సాధనములను జూడవలయునని వ్యవసాయ కాళా కార్యదర్శి గారితో నెట్లు సభవారు తెలియజేసిరి. యుద్ధము చాల కాలము జరుగు నను తలంపుచే తమకు కావలసినదానికంటె 25 శేక్సు ఎక్కువగా అమెరికానులను యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ వారు సమకూర్చు సమర్థులని నెట్లు సభ్యులు పలికిరి.

అమెరికావారి సన్నాహము.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 7:— మిత్రమండలివారికి లక్షల కొలదిగ బదులిచ్చుటయేగాక యుద్ధమునకు ప్రారంభమందు 6800 లక్షల పానులు వ్యయముచేయ దొరతనమువారు సిద్ధముగ నున్నారని తెలుపబడెను. మొదటియుద్ధపు ఆర్థికపుత్రమును మికాదోగారు ప్రవేశ పెట్టిరి. దీని నుండు ఒక సంవత్సరమునకు లోపుగా 10 లక్షలమంది సైనికులను సమకూర్చి తయారు చేయుటకు 5860 లక్షల పానులు వ్యయముచేయుటకు తయారయినది. నాకా దేశమున గడితేరిన వారిని సమకూర్చుటకు 350 లక్షల పానులు ఖర్చుపెట్టి నిర్వహించబడినది. ఇంతియగాక నాకా దేశమునకు కావలసిన పానుగివియమై 580 లక్షల పానులు కూడ వ్యయము చేయుటకు నిచ్చయించబడినది. బహుశా ఆదాయపు పన్నును మూడుశేక్సు హెచ్చించెను. పారిశ్రామిక ఆలయములవారు చాలమంది తమ ఆలయములను దొరతనమువారికి మంయగుండు సామానులను తయారుచేయుటకు స్వాధీనము గావించిరి. ఈ ప్రకారము 32 వేల కంప్లెటు దొరతనమువారి స్వాధీనమైనవి. కార్మికసంఘమువారు ఆరి తేరిన సరివారిష్టను సప్లయచేయ బూనుకొన్నారు.

మొదటి యుద్ధముగ

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 7:— ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు తమ క్లిష్టము కచ్చిరీతిని వ్యయము చేయుటకు 1000 లక్షల పానులను యుద్ధానంతరములకు జరుగు బుణము చేయుటకు నెట్లు సభవారు రామోదించిరి.

వ్యవసాయ రక్షణకామ ఆయుధములను జాగ్రత్తచేయుట. యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ రాజ్యముననున్న వ్యవసాయ రక్షకులకు పీల్చెనంతవరకు తుపాకులను మందుగుండుసామానును సప్లయ చేయుటకు యుద్ధ కార్యదర్శిగారిని నియోగించుటకు లాడ్జిగా లోక చట్టము ప్రవేశపెట్టిరి.

కూర్కాకును యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ తో చేరుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 7:— జర్మనీ దేశమునకును కూర్కాకును యుద్ధము కలిగినదని ప్రచారము చేయవలసి దేశీయులకు సభాపాతికి ప్రెసిడెంటు గారు సందేశము నంపిరి. ప్రతినిధి సంఘమువారి తేకగ్రీవముగ యుద్ధ తీర్మానము రామోదించిరి.

కూర్కాకును జర్మనీని యుద్ధము సమకూడినదని నెట్లు వారు వికకంఠ్యముగ తీర్మానించిరి.

సైనిక శాసనమును ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు

రామోదించుట. వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 7:— ప్రధానసేనకును జాతీయ సేనకును కాకలసినవారి సంఖ్యని చేర్చి సమగ్ర రామోదించెను. ప్రస్తుతము వెంటనే 50 లక్షల మందిని, జేర్చుట కయగగలు.

తరువాత అవసరమునుబట్టి తక్కిన 5 లక్షల మందిని చేర్చుట చేకూరును. సేనలో చేరవారు తొందర లడుగువరకును పని చేయవలెను. మొదట వారు స్వచ్ఛంద విధానమున చేర్చబడుదురు. 19-25 వర్షములనువారిని చేర్చెదరు. అయోసంస్థానములందలి జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రజలను చేర్చెదరు. ఈమహాసంగ్రామము ముగిసిన పిమ్మట పలువిషయములు పరిష్కరింపబడవలెను. అని ప్రజలందరూను కోరుచున్నారు. ప్రపంచమందు కాంతిని నెలకొల్పుటకు వివిధదేశములవారు సహకార భావముతో పనిచేయవలెను. కాశ్యతమగు సంధిజరిగిన పిమ్మట మనమైన కావశ్యకతలను మనము నిర్ధారణ చేసికొనవచ్చు నని ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు నుడిపిరి.

జర్మను వాణిజ్య నౌకలను బట్టుకొనుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 6:— యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ తమ లలో నున్న జర్మను వాణిజ్యనౌకల నన్నిటిని పట్టుకొనిరి. ఇట్లు గావించుట ఓడల త్రేమమునకును వానిలో నున్న సామాన్ నష్టము గాకుండుటకును చేసినపనిగాని వేరొకటిగాదని అధికారులు తెలియజేసిరి. పట్టుబడిన ఓడల బరువు 600000 టన్నులు. మందుజరుగు సంగతులు ఆలోచనతో గూడుకొన్నవి.

అమెరికా సైన్యము చేయుపని

లండన్, ఏప్రిల్ 7:— పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమునను యోటరు విలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — అమెరికావారు ఈయుద్ధములో దిగినసంగతియొక్క ప్రాముఖ్యతను పరాసు వైస్రము లంతగా గ్రహించలేకున్నవి. యుద్ధ ధ్వనిచేతన, పొగచేతన శత్రువులను గుర్తించి పారదోలుటకు మా వైస్రముల కంత పీలుగలేకున్నది. కాని కనేడియనులు మాత్రము దీనిని గ్రహించి ఉత్సాహముగ పనిచేయుచున్నారు. జనరలుస్కెట్టుగారి జయమును దక్షిణ అఫ్రికావారికి తెలిపినవారు మొదట యోటరు లేఖరయే.

జర్మనుల ఫిరంగిపడవ కాలిపోవుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 7:— గాఢమునకు బంధించబడిన జర్మను యుద్ధనౌకను (కొల్గోరాట్) పడవలోనిపాటు దానిని తగులబెట్టిరి. ఇద్దరు జర్మను ఉద్యోగస్థులు 5 గురు ఓడ సిబ్బందిజనమును గుండ్రచే చనిపోయిరి. 20 మంది ఉద్యోగస్థులును, 321 మంది జనమును బంధీకృతులైరి.

అమెరికా యుద్ధములో దిగుటచే వచ్చు ఫలితము.

యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ రాజ్యములోనున్న బ్రిటిషువారందరూ ఇచ్చకు బ్రిటిషు సేనలలో చేరవచ్చును. తటస్థదేశ కాశ్రమల బట్టి అమెరికా యుద్ధమునకు పూనుకొన వచ్చుచో ఇట్లు జరుగ నేరగు.

ఇటలీ

ఇటలీ వారు రామోదించుట

రోము ఏప్రిల్ 8:— యుద్ధ టెన్టు స్టేట్స్ రాజ్యమువారు మిత్రమండలి తరపున సంగ్రామములో దిగినందుకు ఇటలీవారందరూ వికకంఠ్యముగ ఆమోదించుచున్నారని విదేశీ మంత్రి లాంసింగుగారికి తంతివాస్త నంపిరి. సవినాగరికతను కాపాడుటకై యిటలీవారును మిత్రమండలివారును కంకణము గట్టుకొని యుద్ధమునకి ధారవోసి యీ ఘోర సంగ్రామమును ఎట్లు పోరుచుండిరో అట్లే ఉత్తర అమెరికావారు కూడ న్యాయోధారణకు గాను యుద్ధమునకు దిగిరి.

బెల్జియము

బెల్జియమునౌకలను ముంచుట

కోవెక్ హేగ్, ఏప్రిల్ 7:— బెల్జియం ఆఫ్ఝి వారక సంఘమువారికి ఆహారము నిమిత్తము ధాన్యమును కొంపోవుచున్న 'కొమిస్' అను నాశ్వేవారి పొగయోడను హెచ్చరించుచో అతగ్గాయి ముంచివేసినది. ప్రాజావశిష్టులగు 9 గురు జనులను, యుద్ధ కేసులను దరికి చేర్చిరి. బ్రికినవారు 5 రోజులు నడిచిన ప్రముఖ ఎంకనాలకు లోపై కప్పులేనిపడవలో కాలలు గడపి.

టర్కీ

బాగ్దాదు పోరుల స్మృత్యంతర

లండన్, ఏప్రిల్ 7:— బాగ్దాదునగరమును తురుష్కీలు పోరునండి తప్పించినందుకు తమిళవృత్తితన తెలుపుచు యీ శ్లోకములోని బాగ్దాదు పోరుని బ్రిటిషు దేశమువారు నిధికి 200 పానులను పంపిరి.

ఇంగ్లండు

సామ్రాజ్య పరిశోధక సంఘము.

లండను, ఏప్రిలు 7:—సామ్రాజ్య పరిశోధక సంఘము వారి ప్రదర్శనాలయమునందలి చిత్రపటముల గాలిలో నన్నిటిని అధినివేశ ప్రదర్శనాలయమున కొనగవలె నని అధినివేశముల రాయలు కమిషనువారు చేసిన సూచన సరిగాదు. అధినివేశముల పరిశోధనను గూర్చి వారే శ్రద్ధ వహించవలెను. సామ్రాజ్య పరిశోధక సంఘమువారు స్వపరిపాలనములేని అధినివేశములు ఇండియా మున్నగు దేశములందు మాత్రమే పరిశోధనలను కావించవలెను. రాయలు కమిషనువారి సూచన లేమియును న్యాయముగ లేదు; అని సామ్రాజ్యసంఘకార్యనిర్వాహకమువారును, అధ్యక్షులగు ఇన్స్టిట్యూట్ ప్రభువుగారు, తమ అసమ్మతిని వాల్తరులాంగుగారికిని సామ్రాజ్య యుద్ధసంఘమువారికిని తెలిపిరి.

నూలు పరిశ్రమలవారు.

లండను, ఏప్రిలు 7:—నూలుబట్టల తానలను మడతలు చేయుటకు పిండి నుపయోగించు విషయమున మాటలాడుటకు నూలువర్తకులు ఆహ్వానియంతకడకు రాయబాగుల నంపిరి.

సైనికులు.

లండను, ఏప్రిలు 7:—కావలసిన 5 లక్షల మందిలోను భాగనానసరము లేకుండనే చాలమంది లభింపకలరు. యువకులు జరుగురుగా కావలెను. వయసుపరిమితి పెచ్చింపబడదని టైముస్పత్రిక వ్రాసింది.

బ్రిటిషు దేశమునందలి భారతీయులు.

లండను, ఏప్రిలు 8:—సామ్రాజ్య యుద్ధసంఘ ప్రతినిధులకు నేమనలు ఇండియను నాన్సుల్రాకు సంఘములవారు స్వాగత మొసంగిరి.

ఇట్టిస్వాగత మొసగుటకునని మేము తలపలేదని మెస్టరుగారిని.

మాతృదేశాభివృద్ధికిని సామ్రాజ్యభ్రాతృయమునకు ప్రాకృతికముల సంబంధము నధికముగ బలపరుచుటకును పనిచేయవలసినవారు విద్యార్థులు. అట్టివారి నివసనధికముగ మాడగలిగినందులకుచాలాసంతోషించుచున్నాను. ఈ మహా సామ్రాజ్యసంబంధమొక గొప్ప ఘనత యగుటచే దీనిని భారతీయులు లేనట్లును మరువరాదు. స్వదయ పూర్వకముగ స్వాగత మొసంగుటలో అధినివేశముల ప్రధాన మంత్రులును మంత్రులును చాలాగొని యుండుటచే సామ్రాజ్యము నందలి ఇతర దేశములవారు సదభిప్రాయమున కలిగియున్నారని నా మిత్రులగు యువకులతో నేను కొక్కిల వత్కానించెదనని వికసీరు మహారాజుగారిని.

దేశ గౌరవమును స్వామి భక్తియును విద్యార్థులవశమున నున్నది. వానికి భంగము కలుగరాదు. మనము సామ్రాజ్య భక్తి భరితులమని చూపుటయే నిక్కముగ మాతృదేశ సేవయని నింపగా రనిరి.

అమెరికావారికి బ్రిటను వారంపిన సందేశము.

లండను, ఏప్రిలు 8:—పత్రికా సంఘమువారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.—వెసిడెంటు విల్సనుగారికి జార్జి చక్రవర్తి గారిట్లు తంతివార్త నంపిరి. దేశీయమహాసభవారి యెదుట వ్యక్తీకరించిన ఆదర్శముల ననుసరించి సంగ్రామమునకు సంసిద్ధులయినందుకు సామ్రాజ్యము తరఫున మిమ్ముల నేనభినందించుచున్నాడను. మీరొనరించిన ఘనకార్యముచే ప్రపంచమునకు కలిగిన లాభము లివియని వ్యంప నాతరము గాదు. దేశచారిత్రమందు విషయపరమము ననుసరించి పని చేయుట మన నాగరికతను బట్టియే యుండును. అందుచేతనే మీరిట్టి సుప్రసిద్ధమయిన కార్యము జేయగలిగితిరి.

చక్రవర్తి సామ్రాజ్యము

లండను, ఏప్రిలు 8:—కాక్సుటను హాల్లో సర్ ఫార్లెసు లూకసుగారిట్లు వ్యవసించిరి. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు చక్రవర్తి కేంద్రస్థానము గాననే సామ్రాజ్యము దన్ని దేశములందనుష్టరాజ చిహ్నము ముచ్చి లపారముగ వ్యాపించింది. చక్రవర్తి ఆంగ్లానికి ప్రతినిధి. సామ్రాజ్య విషయములందాయనకు గల పాండిత్య మితరుల కన్యకాని లేదని నుడిచి. చక్రవర్తి యుండుటవలననే వివిధదేశముల సేనలు కలసి పనిచేయుట కవకాశము కలిగినది. అట్టి కేంద్రాక్షక

స్థానము లేకుండ సామ్రాజ్యము చీలిపో చాల నపాయము కలదు. సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశముల ప్రజలకుగల స్వామి భక్తి ఈచిహ్న ద్వీపమునందలి వారుగాని ఈ సామ్రాజ్యసభకు వచ్చినవారుగాని సరిగ గుర్తింపబాలరని అధ్యక్షుల వహించిన దక్షిణాఫ్రికా మోకమిషను మేరీసుగారు నుడిచిరి.

ఆస్త్రియన్ గారి సందేశము.

ఆస్త్రియన్ గారి కీక్రంది సమాచారమును అమెరికావారి కంపిరి:—మొర్రును ఈసంగ్రామములో దిగినందులకు ఆంగ్ల భాషా జ్ఞానముగల ప్రతిభనుజుమను సంబంధించుచున్నవారు. ప్రపంచమున్నంతరకు వెసిడెంటుగారు పలికిన పటలు మరవనకల్గవు. మేము బలాత్కారముగ ఈయుద్ధమును దిగినట్లే యున్నట్లెద్దుట్టువారు గూడ కయ్యయులో ప్రవేశించినారు. మేముహించినట్లే యున్నట్లెద్దుట్టువారు కూడ యిట్లునిశ్చయించిరి—యుద్ధమును పరిపూర్ణమైనజయము నొందవలయును లేక శత్రువులకు బానిసలై వారువిధించు సుధి మరతులకైన నంగీకరించవలయును. ఈరెంటిని విడచినచో వేరే గత్యంతరము లేదు. వెసిడెంటుగారు మనము స్వాధీనత్యాగ పరాయణులమై న్యాయరక్షణకు కాను పోరుచుంటుచుని మనల నభినందించినారు. మనమేగాక ఇమెరికావారు కూడ ఇప్పుడే ప్రకారము చేయుచున్నారని ఆస్త్రియన్ గారు పలికిరి.

లాయిమజార్జిగారి ప్రసంగము.

లండను, ఏప్రిలు 8:—ప్రధానమంత్రిగారు అమెరికాదేశపు పత్రికాప్రతినిధులను ఆహ్వానము గావించిరి. యుద్ధమంత్రంగము వారితరఫున అమెరికాదేశస్థులకు ఈక్రంది సందేశము నంపిరి.

* ప్రపంచములో నమెరికా ప్రధానరాజ్యమును పేరిపును సాధకమునకు వచ్చినది. సమయము దొరకువరకును నేది యుండి తరుణము కలుగగనే కాన్యభౌగమును చేబూనినది. దురాగతములను తొలగించుటకు యుద్ధమందు ప్రవేశించినది. కాని తన స్వలాభము నిమిత్త మెంతమాత్రముగాదు. ఇట్లు నేచివేది మూడెండనుండి జన్మముచే వేధింపబడుచున్న ఇతర యూరపుదేశముల తోపాటు నేటికీ కయ్యమునకు సంసిద్ధమైనది. వెసిడెంటుగారు యుద్ధ ప్రవేశ సందర్భమున మాడు విషయముల గురించి ముచ్చటించిరి. వీనిని గమనించవలసి యున్నది. మొదటిది:—ప్రజాప్రభుత్వము నకు దేశమం దేవిధమయిన ఉపద్రవముండ కూడదు.

రెండవది:—ప్రజలకు మొరలను చెవిని బెట్టక వారి ఆభిప్రాయమును సరకుజేయక తమ ఇష్టానుసారము రాజ్యమేలుచు కేవలము పైబ్రులమునే నమ్ముకొని పనిచేయు దొరతనములక్రింద ప్రజల కెవ్వధమయిన స్వాతంత్ర్య ముండబాలదు. మూడవది:—దేశీయులు చే కూరవలయుచో, ఎవ్వధమయిన సంకటమును లేకుండ సుధి సమకూడవలయుచో ప్రజా ప్రభుత్వమువారు రందరు కలసి పనిచేసిన గాని సమకూడదు. ఇట్టి భావముతోనే మనమందర మిప్పుడు అగ్రప్రాణములను దేశమునకుగాను ధావోసి ఘోర సంగ్రామమునందు బడి పోరుచుంటిమి. ఎచట పరిపాలనము నందు ప్రజాభిప్రాయము సరకు జేయబడనో, ఎచ్చట ప్రజా ప్రభుత్వము విరాజిల్లనో, ఏ దేశమందు ప్రజలమాటకు దొరతనమువారు విశ్వసించెదరో అట్టి ప్రదేశములందు ప్రజాభివృద్ధికిని, చిత్రకాంతికిని భంగము కలుగ జాలదు.

వీటి కన్నిటికిని జన్మనైవోద్యోగులు బద్ధులైయు. సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్ర వ్యయ వారందరును వారితరఫును వైబెడ్డు ప్లేట్సువారి ఘోర సంగ్రామమునకు దిగి ధర్మము సుధరించుటకు పూనుకొంటుచే వారెంతయు తమ విశ్వాసము నకు పాత్రులని నన్ను తెలుపవని కోరిరి.

బ్రిటిషు నైమానికుల ప్రతిభ

శత్రుపంక్తి వెనుక కలవరము.

లండను ఏప్రిలు 7-ఎఫ్.ఎం.సర్ డగ్లసు హౌసుగారిట్లు వ్రాసిరి: నెలన్నీటను కోర్టు మధ్య కొంచెము విజయము గాంచితిమి. వెసిడ్డివెట్టెలకు సమాధులలో ప్రవేశించితిమి. ఏప్రిలు 5-6 తేదీలను మావైమానికులు శత్రుసమాచారములకు ఆటంకము కలిగించిరి. వెనుక భాగమందున్న వారి యుద్ధయంత్రములకుని పైబ్రులను నే యుండిరి. అనేకసార్లు మేము మైళ్ళకొలది శత్రుసానుల యొక్కయు శత్రుబలముల యొక్కయు చాలా యాపటములను తీసికొనుటకు సూలేకుండబానిసులతోగుచ్చెత్తినను మాపనిని మేము నిగ్రహించుకొంటిమి. మాకుమాత్రము చాలా చాలా సాయమునందించినది. శత్రువుల విమానకాలలవై 17

సార్లు మా వైమానికులు బొంబులను నేసిరి. మునుపదానుల విమానము, మందు కొట్టుకొనిన వెనుక భాగమందును మా వైమానికులు గొప్ప గొప్ప బొంబులను ప్రయోగించిరి. మా విమానములలో 28 కనుపించుట లేదు. వీని నన్నిటిని శత్రువులు కాల్చి నేల కూల్చిరను వాడుక కలదు. శత్రువులవిమానములు 15 నేలబడి పూర్తిగా శిథిలమైనవి. మరి 31 విమానములుకచ్చమునొంది నేల గూలినవి. వీనిలో చాలాభాగము నాశనమై యుండవచ్చును. రెండు శత్రువుల విమానములునుండిపోయినది

యమ్య

ప్రత్యేక సందేశము.

వెట్రోగ్రడు, ఏప్రిలు 8:—రష్యాసామంతులకును నేనును మావారును ప్రత్యేకసంధి కంగీకరింతు మని జ్యోతుసాంఘికవాదులు తలంతురేని వారియూహా పారదాటు. వారు గూడ చక్రవర్తిని తొలగింతురేని ఆయమాల్యము శిశువుముగ చేకూరగలదని సాంఘిక మంత్రీ కర్మ స్నేగా రనిరి.

ప్రభువు సేన.

విప్లవానంతరము రష్యామున కేగినసేనను మాస్కో పౌరులు చాల నుత్సాహముతో సాగనంపిరి. పైనికులకు నేల కొలది ధాన్యములను పంచివెట్టిరి. కోణపతాకములు ఎత్తబడినవి. చేకుటి పోలీసుకాబలాని వారిని సేనలో చేర్చి రణములునకు పంపిరి.

కాసుదినము.

ఈనెల 8 వ తేదీ కాసు దినమునాడు రెండు దినములు వెట్రోగ్రడు పునఃపునరుండు సందరించి నూతన ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసమును వెల్లడించెను. పరివర్తనమున హతులైనవారి సమాధులపై పుష్పచారములు చేయబడెను.

జనరలు ఇలీనాపుగారు విభేయతను ప్రకటింప పరిగిల నముక్రింద నుండు పద్ధతిని వదలిరి.

పైనికుల ప్రతినిధులు డ్యూమోవారిని దర్శించి కార్మిక పైనిక సంఘములవారి అధ్యంతరముకూడదని విన్నవించిరి.

అమెరికావారి లేఖ

అమెరికావారు యుద్ధమున దిగినని రష్యామంత్రీగారికి తెలుపవలెను. వివాదపరమము చాల సమంజసము, దేశగౌరవికిని శత్రుసంహారమునకును గడగడని లాస్సింగుగారు వర్తమానమందిరి.

తూర్పు రంగము

కురులాండులో గొప్పయుద్ధము

స్తావు హడ్డవర్త రష్యనులు చాలవచ్చును మొందుట

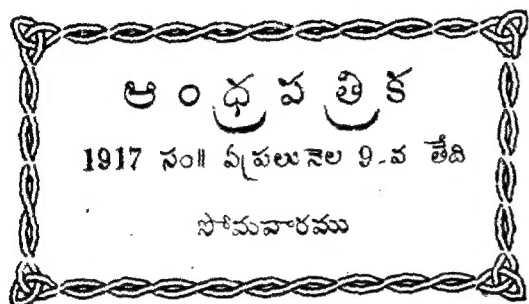
ఏప్రిలు 6:—రష్యా వాయువాద్ర లిట్లు తెలుపుచున్నది తీవ్రమయిన ఫిరంగియుద్ధము జరిగిన వెనుక పైట్లులను వారుజముగ ప్రయోగించి జన్మకులు స్థానముకు తూర్పుభాగముందున్న కందకాగులను స్వాధీనము చేసికొనిరి. కిగారు దక్షిణ భాగమందున్న కందకారులను గూడ బట్టుకొనిరి. కాని రష్యనులు వీరిని వెనుకకు తరిమివేసిరి. స్వీయకేతినైపు మూలమున్న కుటీరాలు భవనములపై రష్యనులు 10 విమానములతో బోయి బొంబులను ప్రయోగించిరి. గార్వాను కుత్తరచుండున్న ఫిరంగి కాలను రెండు సార్లు పోల్కొట్టాలో నున్న పరాసు వైమానికు డోకడు రెండు సార్లు బొంబులతో లెగులబెట్టెను బాస్సున్న దుర్గములను మా నాకా విమానములు ధ్వంసము జేసినవి. కివ తేదీని స్తావుహడ్డకు వాయుభాగమందు జరిగిన యుద్ధమందు మతెనకు కాపాడు సమయమున అనేకులు హతులైరి. కొంచెము మందిమాత్రము కడిగిల్లుకు సమీపించిరి ఇద్దరు సేనానులు హతులైరి. మూడవ పూటములో కూడ చాలమంది మృతులైరి. కొంతమంది మాత్రమే పింపించిరి

రష్యనులు కందకములను బట్టుకొనుట

లండను, ఏప్రిలు 8:—రష్యావాద్రపత్రికలు వ్రాయుచున్నది:—ఫిరంగివన్నా హమయిన వీనిపత్రువులు బ్రిజాకుత్తరభాగమున మా సేనల ముట్టడించిరి. కాని వారిని పరాజితులుగ జేసితిమి. బ్రిజానికి వైరుతిమూల మాయందుగునలకే శత్రుకందకాగులకు తగుల బెట్టుతిమి. ఆప్రాంతముండే విషయమును ప్రయోగించితిమి. చాలాభాగమున ఫిరంగులతో బోబోమ్మాటుకు పడచుటిభాగమందు కందకములను శత్రువులు వశముజేసికొనిరి. కాని తక్షణమేవారిని అడ్డుకొని యున్నా చేసితిమి.

విషయానుక్రమణిక.

సంఘసంగ్రహము	2
సానికవాక్యము	3
విరోధా మహా సంగ్రామము	
విశేష తంత్రవాక్యము	4, 5
ప్రధానవాక్యము	
యద్ధుని	6
ముఖ్యసమాచారములు	7
ఇంగ్లీషు తంత్రవాక్యము	8, 9, 10
అంజూర పంక్తు	11
విశేషములు	12

యుద్ధ సిద్ధి

అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రముల రణరంగ ప్రవేశమువలన లోకమునందు ప్రజాస్వామ్యత్వము స్థిరపడినది యుద్ధ మారంభమైన కాలమునుండి యును విల్సనుగారు యుద్ధ వ్యాపనమును తట్టిన భావముతో జూచుచుండిరి. అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రమునందు కోట్లకొలది జర్మనులు గలరు. వారు జర్మను పక్షవాదమును సమయాసమయములు లేకను బోధించుచుండిరి. జర్మను గూఢచారులు విల్సనుగారి కుద్దేగమును గలిగించుట కయి ప్రయత్నించిరి. అమెరికా ప్రజలందు విశేషభాగము మిత్రమండలిపట్ల సానుభూతి గలిగి యుండిరి. అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రములకు మాతృస్థానము బ్రిటీషు ద్వీపములు. అమెరికా స్వాతంత్ర్యస్థితికి పరాసులు సహాయ మొనర్చిరి. అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రములకు బ్రిటీషు ద్వీపములకు జాతీయబాంధవ్యము భాషా బాంధవ్యము, భావ బాంధవ్యము గలదు. కాని విల్సనుగారు వారి తాటఫ్యభావమును పరిత్యజించలేదు. కారణము విల్సనుగారికి గల ధర్మసందేహము. అమెరికా ప్రజలు ప్రజాస్వామ్యత్వ ప్రియులు. వారికి పరదేశాక్రమణము గిట్టదు. యుద్ధము సరిపడదు. వశలాభములు రాజ్యలాభములు నిరుపయోగములు. కాని ధర్మరక్షణము పవిత్రమైన ధర్మము. ఉభయపక్షములును నమెరికాసాయుక్తరాష్ట్రవాసుల సానుభూతిని బడయుటకై ప్రయత్నించిరి. కాని విల్సనుగారు స్థిర ప్రవృత్తితో నిష్పక్షభావముతో యుద్ధారంభము నుండియు యుద్ధ ప్రవృత్తిని వీక్షించుచు నిలిచి యుండెను. సాధ్యమణియైన గాంధారిని తన ప్రియసుతుకు దుర్యోధనుడు భారత యుద్ధమునందు విజయము గలుగునట్లు లాశీర్వదించుచుని కోసపుకు తల్లి “ఎవల ధర్మముగలదో యవల విజయము” అని యాశీర్వదించిన దట్లు. విల్సనుగారి మతమునందు యుద్ధమునకు ప్రయోజనము ధర్మరక్షణము గావలయును గాని ఇతర ప్రయోజనములు పనికిరావు. ధర్మము జర్మనుల పక్షమునందు గలదా మిత్ర

మండలి పక్షమునందు గలదా యను సంశయము చిరకాలము విల్సనుగారిని బాధించినది. మిత్రమండలి యుద్ధమునందు జేరుటకు గారణము స్వల్పరాజ్యసంరక్షణము ధర్మ సంస్థాపనము అని యుద్ధాదినండియును ప్రకటించుచున్నది. బ్రిటీషు రాజ్యాధికారులవలంబించిన నాకానిరోధకతంత్రము ధర్మబద్ధము గాని యధర్మబద్ధము గాదని యాంగ్ల రాజ్యతంత్రజ్ఞులు ప్రకటించిరి. జర్మను లాత్మరక్షణమునకై యుద్ధమును జేయవలసిన యవసర మేర్పడిన దని ప్రకటించిరి. ఉభయపక్షములును వారి పక్షమునందు ధర్మము గలదని వాదించుచుండిరి. ఈ సందిగ్ధస్థితియందు ప్రబలమైన యాధారములు లేకను ధర్మనిర్ణయమును జేయుట ధర్మజ్ఞుడైన విల్సనుగారి కసాధ్యము. మూడేండ్ల యుద్ధచరిత్రమును సమభావముతో బరిశీలించిన విల్సనుగారికి ధర్మము మిత్రమండలి పక్షమున గలదని ధ్రువపడినది. విల్సనుగారికి గలిగిన ఈ విశ్వాసమే మిత్రమండలికి ధర్మవిజయమని స్థిరపడినది.

జర్మనులు అమెరికా నౌకలను వినశిత లేకను ముంచుట కుపక్రమించిరి. నిషేధించిన వస్తువులు గలనౌకలను ముంచుట ధర్మము, నిషేధించిన వస్తువులుగల నౌకలను ముంచనపుడైనను నావికులకు, హెచ్చరికను జేయుట ధర్మము. తట్టిన రాజ్యముల ప్రజలనుగాపాడుట యుద్ధము చేయుచున్న రాజ్యములకు ధర్మము. జర్మనులు నిష్కారణముగ నమెరికా యోధులను ముంచిరి. ప్రజల మరణములకు గారకులైరి. బెర్లినుమునకు సహాయసామగ్రిలను దీసికొనిపోయెడి బౌగయోధులను ముంచిరి. వైద్య సహాయమును చేసెడి యోధులను ముంచిరి. అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రములయందు విద్రోహమును వ్యాపింపజేయుటకై ప్రయత్నించిరి. మెక్సికోనుండి అమెరికాదేశముపై దండయాత్రను జేయుటకు కుట్రలను పన్నిరి. ఇట్టి యధర్మకార్యములను బరిశీలించినపుడు జర్మనులయందు దధిర్మాచరణము గలదని విల్సను గారికి స్పష్టమైనది. తమ ప్రజలను జర్మనుల దౌర్జన్యమునుండి గాపాడకుండుట యమెరికా నౌకవమునకు భంగకరము. జర్మనుల దౌర్జన్యమునుండి అమెరికనులను కాపాడవలసిన యుద్ధమవసరము. అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రములు చేతులను జోడించుకొని జర్మనుల దుండగములను జూచుచున్న రాజ్యప్రతిభకు నౌకవమునకు భంగము గలుగుచున్నది. మహా సంగ్రామమునందు జర్మనుపక్షమునకు విజయము గలిగిన ప్రజాస్వామ్యత్వమునకు లోకమునందు దుర్బలము గలుగగలదు. ఈ ధర్మాధర్మములను బాగుగ విమర్శించి లోకకల్యాణమును గోరి విల్సనుగారు యుద్ధమునందు కృతఃకృత్యములైరి. శిష్టసభ ప్రజాప్రతినిధుల సభ యుద్ధము నామోహించినవి. సభానిష్ఠితాభిప్రాయమును విల్సనుగారు శిరసావహించిరి. విల్సనుగారి నిశ్చయమువలనను, లోకమునందంతటను ప్రజాస్వామ్యత్వము స్థాపితమైనదని స్థిరపడినది. జర్మనుల చురకలు భగ్నము లైనవి. జర్మనుల పరాజయము సిద్ధము. జర్మనులు సంపూర్ణముగ పరాజితులు కాకపోయినను, ప్రజాస్వామ్యత్వమునకు లోకమునందు భంగము గలుగబోదు. జర్మనుల బలసిద్ధాంతము హోహో జొలైరిను వంశజుల నిరంకుశతాలనము నిర్మూలము గాగలవు. అమెరికా సాయుక్తరాష్ట్రములు యుద్ధమునందు జేరుట వలనను మూలసిద్ధాంతము లేర్పడుటకు సాధన మేర్పడినది. ప్రజాస్వామ్యత్వమునకు లోకమునందు

ప్రతిబంధకము లుండవని స్థిరపడినది. ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు నిరంకుశాధికారము ప్రతిబంధకమని స్థిరపడినది. నిరంకుశాధికారమునకు పోషణము నైస్వబలమువలన గలుగుచున్నది గాని ప్రజామతమువలనను గలుగుటలేదని స్థిరపడినది. ప్రజాస్వామ్యత్వము గల రాజ్యముల సంయోగము వలననే లోకసామ్రాజ్యస్థాపనము సాధ్యమని స్థిరపడినది. లోకసామ్రాజ్యస్థాపనము సాధ్యమగుటకు స్వల్పరాజ్యముల యొక్కయు మహా రాజ్యముల యొక్కయు స్వాతంత్ర్య సంరక్షణ మవసరము. యుద్ధమునందు నమెరికా చేరుటవలన నిదివరకు లేని ప్రముఖతయుద్ధమున కిప్పుడు గలిగినది. ఇంగ్లాండు ప్రాన్సు రుష్యాదేశములు యుద్ధమునందు స్వలాభాపేక్షచేతను చేరి యుండవచ్చును. ఇంగ్లాండు యూరపునందు తన ప్రతిభను ప్రతిపత్తిని లాభమును సంరక్షించుకొనుటకై యుద్ధమునందు జేరి యుండవచ్చును. ఈ ప్రయోజనముల కాసించుట యును నధర్మముగాదు. కాని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు యూరపుఖండమునందు యుద్ధము వలన బొందగల ప్రయోజన మేమియును లేదు. యుద్ధమువలన రాజ్యలాభము గలుగదు. ధన లాభము గలుగదు. వ్యాపారలాభము గలుగదు. అధికారలాభము గలుగదు. అపారమైన నష్టము గలుగుటలేదయ్యదు. అయినను మహాసంతోషముతో నమెరికాదేశము యుద్ధమునందు జేరినది. కారణము భగవంతుడు ధర్మసంస్థాపనార్థమై యవతారమాలదాల్చెడివిధమున ధర్మసంస్థాపనార్థమై యుద్ధమునందు జేరుట విల్సనుగారికి విధ్యుక్తమైనది. శ్రీకృష్ణుడు తనకు మూడు లోకములందును పౌండదగిన దేదియును లేక పోయినను కర్మకరతంత్రుడై యుండునట్లులు గీతయందు పదేశించెను. ఈ విధమున నె ధర్మసంస్థాపనార్థమై ఈశ్వరావతారములు సంభవించు చుండును. అవతారము కేవల మొక పురుషునియందే కాకను జాతు లందును యుగములందును వ్యక్త మగుచుండును. జర్మనుల జయోపజయముల విషయమయి ఇంతవర కెంతటి సంశయమున్నను నమెరికనులు యుద్ధమునందు జేరుటవలనను మిత్రమండలికి విజయము స్థిర మనియును యుద్ధము లోకమునందు ప్రజాస్వామ్యత్వపాలనమును విశ్వసామ్రాజ్యమును స్థాపించుటకు సాధనము గాగల దనియును యుద్ధము ధర్మయుద్ధమనియును విశదమగుచున్నది.

విశాఖపట్టణపు నావాశ్రయము.

విశాఖపట్టణమునందు నావాశ్రయమును నిర్మించుటకు గురించి యాంధ్రు లాందోళనము చేయుచున్నారు. ఆ యాందోళనమునకు ఫలమైనను కాకపోయినను ఛేబ్బినుగారు విశాఖపట్టణమునందు నావాశ్రయనిర్మాణము సంగీకరించి రను శుభవార్త యాంధ్రప్రపంచమున కానందమును గలిగించును. బెంగాలు నాగపురము లైలు మాగ్గాధికారులు నావాశ్రయమును నిర్మించెదరు. నావాశ్రయనిర్మాణమున కవసరమైన సవిస్తర విమర్శనము వెంటనే చేయబడును. యుద్ధము ముగిసినతోడనే పని ప్రారంభింపబడును. తూర్పు తీరమునందు చెన్నపురి యొకటియే ఓడరేవు గలదు. చెన్నపట్టణపు రేవునను కల్పితమైన రేవు గాని సహజమైన రేవు గాదు. విశాఖపట్టణమునందు నావాశ్రయము నిర్మింపబడినపుడు తూర్పు తీరపు వర్తకము విశేషభాగము విశాఖపట్టణమునందు కేంద్రీకృతము గాగలదు. తూర్పుతీరపు వర్తకమే కాకను మధ్యరాష్ట్రముల వర్తకము సయితము తూర్పుతీరమునకు మరల గలదు.

కూర్చుత్తరమునందు వాత్రేయ సమశ్రితోష్ణము
స్థితిగలదు. విశాఖపట్టణము కాలక్రమమున
మహానగరమై ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రధాననగరము
గాగల భాగ్యమును గలిగియున్నదేమో ఎవరు
నిర్ణయింపగలరు. జాతులకు నలె స్థలములకును
భాగ్యాభాగ్యదశలు ప్రకృతీస్థములు. నావాశ్ర
యము సంకుచితభావముతో గాకను విశాలభావ
ముతో నిర్మించుటకు దగిన యేర్పాటులను జేయుట
మూలము భావిపరిణామమున కవసరము. ఈ
నావాశ్రయము యభోచితముగ నిర్మితమైనపుడు
విశాఖపట్టణము కూర్చుత్తరమున ప్రధాన నావా
శ్రయమై భోగభాగ్యములతో విరాజిల్లును నాంధ్ర
రాజ్యలక్ష్మికి నిలయగ మైబాంబయితో తుల
నూగగలదు.

(0)

ఈనామలను జాగ్రత్త నిచ్చుట
హిందూదేశమునం వనాదికాలమునుండియును దేశోప
కారమును జేసినవారలను మడిమగ్యములను జాగ్రత్త నిచ్చి
సత్కరించుట గూడదము. ఆంగ్లపాలకులు దీనిని దృఢపరుచుట
నిచ్చి సత్కరించుట యాదాతము. ఇప్పుడు పంజాబుపాలకులు
దేశోపకారమును జేసినవారలను జాగ్రత్త సత్కరించుట
కుప్రకమించుట యుక్తమగుచున్నది. కొన్ని నియముల ననుస
రించి సేదజేసిన వారలకు పాలకులు జాగ్రత్త నిచ్చెదరు.
జాగ్రత్త రాబడి సంవత్సరమునకు రూ 1000 లకు మించదు.
జాగ్రత్తను శంకు పురస్కారములవలన కనుభవించుచున్న.
సర్కారు ఉద్యోగిగలవారుయు జాగ్రత్తలను బొందుట
కష్టము. ఏప్రిలు 14వ తేదీన న్యాయ గుజ్జరు సింగుగారు
మొదలగువారలకు వర్తించుచు జాగ్రత్త లొంగబడును.
ఈ నిర్ణయములను జేయుట యందు పాలకుల
యుద్దేశము తెలియకున్నది. స్వామిభక్తి పరా
యణుడైన గూర్ఖాములను నిగమించుటయే యందును. ఈ
గూర్ఖాములు ప్రవాసాంతర్యవాసులకు ప్రతికూలమైన పాల
కులవలన నవలంబింప వచ్చును. పాడిమాటలకంటెను తేడి
మాటలను ప్రయోజనకరములను విషయము స్వత్ర తెలిసి
యున్నది. చెన్న పురరాష్ట్రపాలకులను పంజాబు రాష్ట్రపాల
కులమార్గము నవలంబించి వారికిచ్చిన దేశోపకారాలవలనను
జాగ్రత్తలతో సత్కరించుటకయ్య ప్రయత్నించుట సుచంజనము.

మో. రామచంద్రరావు పంతులుగారి
ప్రసంగకేసుము.

శుక్రవారపు ప్రతికయందు శ్రీ గవర్నరుగారి ప్రతినిధకము
వలనను రామచంద్రరావు పంతులుగారు వారు చేయదలచిన
ప్రసంగము నావిన విషయము ప్రతికా పాఠకులకు విశితము.
వారి ప్రసంగ కేసుము న్యాయశాఖలో ప్రతిక ప్రకటించినది.
దానిని జరిగినవారల కిదిగో తెలుస కొంత సంతోషము ముండి
నను నా సంతోషము విచ్చిన్నమై పోగలదు. రామచంద్రరావు
గారు మోక్షమిహో సంస్కరణములవలన గలుగునని యొందిన
ప్రయోజనము గతి సంవత్సరములందు గూడిన సమావేశముల
చరిత్రను బరిశీలించిన విశిత మగుచు తెలుప నుద్దమించిరి.
ఇందు సామ్రాజ్యసభకు గాని యితర సభలకుగాని సంబంధిం
చిన రాజ్యాంగసిద్ధాంత మేమియును లేదు. అధికార
సభ్యుల తీర్మాన మొకటియైన సంకీర్తనము గాకపోవుట
ప్రజాప్రతినిధుల ధోర్మలము వ్యక్తి పరచినది. ఇందు 31-వ
నియమమునకు కర్మిరేక ప్రకర్తన మెదలగలదో యగోచ
రము. ప్రజాప్రతినిధులు అధికారులు చేసిన ప్రసంగము లన్ని
యును సభాధిపతి నిర్ణయము ననుసరించి నియమాత్మకముగా
ను జేసి యుండవచ్చునని సంశయము గలుగుచున్నది. సభాధి
పతి చేసిన యంత్యోగ్యతనము అధికారసభ్యులు చేసిన యంత
న్యాయములు బట్టెమిందలి ఆధారమునతో క్యయమునతో
సంబంధమును గలిగియున్నవా? సంబంధములేని భావములు
గలవని ప్రసంగములను జరిగిన విశిత మగుచున్నది. ఈ పరిస్థితు
లందు గవర్నరుగారి నిర్ణయము సంకుచితభావమునకు నిదర్శకము
గాని విశాలభావమునకు నిదర్శకము గాదు.

విక్టోరియా ఘోషా అనునది
చెన్న పురియందు విక్టోరియా ఘోషా అనుపత్రి శ్రీల
కు వైద్యసహాయమును జేయుటకై విశేషము ప్రయోజనకా

రియై యున్నది. గత సంవత్సరమునందు 2,486 రోగులు ఆసు
పత్రియందు నివసించుచు వైద్యసహాయమును బొందిరి. వారి
సంఖ్య ఒక సంవత్సరమునందు 927 హెచ్చినది. గృహములకు
మందును తీసికొను పోవువారి సంఖ్యయును ఆసుపత్రియందు
వైద్యసహాయమును పొందినవారి సంఖ్యయును వేరి 15,276
శ్రీలు గత సంవత్సరమునందు వైద్య సహాయమును బొందిరి.
ఈసంఖ్యయును 850 హెచ్చినది. ఈవృద్ధి సంతృప్తికరము
గాదు. గత సంవత్సరమునందు ఆసుపత్రి యందు 749 శ్రీలు
ప్రసవించిరి. ప్రసవించిన శ్రీలసంఖ్య 90 హెచ్చినది. ప్రస
వమునకై 84 స్థలములు గలవు. ప్రతిదినము 80 మంది సకుటుం
ప్రసవమున కయి వచ్చుచుండిరి. జి. వెంకటపతి రాజుగారు
10,000 రూప్యములనిచ్చుట వలనను నీటికనతికిరి. బలహుల
కును సమపాతము గలిగినది. చెన్న పురిపాలకు లీ సమపా
తములకై 10,460 రూప్యములనుసంగి. శ్రీగవర్నరుగారు ప్ర
త్యేకము 3000 రూప్యములను కానము చేసి వారి
సానుభూతిని తెలిపిరి. జెన్నెటు దొర సాని
చాలించుకొనిన తరువాతను స్కాటు దొరసాని ప్రధానమై
వైద్యాధికారమును గలిగియున్నది. ఘోషాఅనుపత్రి దిన దిన
ప్రకర్తనమునకును జనలకు మేలును జేయుచున్నది. శ్రీయం
తులు ధనసహాయమునుజేసి దాని యుపయోగమును వ్యా
పింపజేయుట యవసరము.

(0)

సిక్కులవిద్యాసభ.
సిక్కుల పదవ విద్యాసభయును సనాతనధర్మసభయు
ను 7 వ తేదీన లాహోరునందు గూడినవి. గవర్నరుగారు సర్
వెలెంటైను పికోలుగారు సభ్యులకు విద్యావ్యాపనావశ్యకత
ను గురించి సంబోధించిరి. సభకు 25,000 సభ్యులువచ్చియుం
డిరి. సిక్కుల సభావ్యవహారము లన్నియును పంజాబిభాష
యందు జరుపబడినవి. పంజాబునందు ఉర్దూభాష విశేషముగ
వ్యాపనమునందున్నది. సిక్కులు పంజాబిభాషను వ్యాపక
మును దెచ్చుటకై ప్రయత్నించుచున్నారు. భరతఖండమునం
దలి ఆన్నిప్రాంతములందును మాతృభాషాభిమానము వికసించుట
ప్రజలయందు దుడయించిన ప్రబోధమునకు నిదర్శకము. ఆయధి
మానమును విద్యాలయములకు వ్యాపింపజేసిన గాని ప్రయోజ
నము గలుగదు. దేశభాషలు విద్యాభివృద్ధియందు సాధనము
లైనపుడు గాని భాషలు వికసించి వాఙ్మయము వృద్ధిపొంది
ప్రజలు విజ్ఞానవంతులగుట కవకాశములు గలుగవు. ప్రజాపా
లకు లీనహాస్యమును గ్రహించి దేశభాషలకు తగిన పోషణయు
నొసంగుట భర్తము.

(0)

ముఖ్య సమాచారములు

(0)

సనాతన ధర్మసభకు 8వ తేదీన లెట్టి నెంటు గవర్నరు
గారును చిరులుగారు వెల్లిరి.

లాహోరు ఇస్లామియా కళాశాలకు భోపాలు యవ
రాజుగారు రు 10000 ల సొసగిరి.

బొంబాయి కేపులోనున్న ఒక పాగయోదలో మంట
లులేని 3 లక్షల సాపాతుల వెలగల సరుకు నష్టమైనది.

లాహోరులోని సిక్కుసభలోని వారు మహమ్మదీయ
సభకును మహమ్మదీయ సభలోని వారు సిక్కుసభకును వెల్లిరి

రాజప్రతినిధిగారుసతీసతులైలోఅచ్యుతసారుకుతోయి
దర్బారు చేసెదరు. యవరాజ వైద్యశాలకు శంఖస్థాపనము
చేసెదరు.

బంగాళా రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ విద్యాసభ కేని
వారమునాడు కలకత్తానగరమున భానుబహదూరు ఆభాన
సీరు మహమ్మదాలీగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది.

దర్భంగమహారాజుగారు సిక్కు సభకు వచ్చిరి. జాతీ
యనిధికి 140000 వాగ్దానము చేయుచున్నది. విరాళముల నిచ్చి
నవారిలో శ్రీలుగూడ చాలవంది గలరు. ఒక పాశ్చాత్య
యంతరిగూడ గలదు.

పంజాబునోతనమువారు మరల జాగ్రత్త నిచ్చుచున్నది
నవలంబింప జూచుచున్నారు. ఇట్లుజాగ్రత్త లియ్యబడినవారికి
సమదా లియ్యబడును. మైనిక్ ప్రజాసేన లొంగరించిన వారిలో
శ్రేష్ఠులగువా రందరును జాగ్రత్త కష్టలగుదురు.

సిక్కువిద్యా సభయు సనాతనధర్మసభయు అంజు
మానుసభయు లాహోరు నగరమునందు జరిగినవి. కడపటి
సభకు లెట్టి నెంటు గవర్నరుగారు సర్ వెలెంటైను పికోలు
గారితో వెల్లిరి. పంజాబిభాషలోనే చర్య జరుపబడినది.

సింగు రాష్ట్రీయసభ ఈ నెల 8వ తేదీన జరిగినది.
500 మంది ప్రతినిధులు 500 మంది ప్రేక్షకులును సభకు
వచ్చిరి. విషిన చంద్రపాలు గారిని సభవా రాహ్వనించిరి. కాని
దొరతనము వా గంగీకరింపవలెనను మరల రావలదని తెలిపిరి.

ఈనెల 8-వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తాలో కాం
గ్రాసు సంఘసభ జరిగినది. బంగాళా ప్రతినిధులును ఇతర
రాష్ట్రీయుల ప్రతినిధులు 16 గురుకు వచ్చిరి. బొంబాయినుండి
తిలకు కపడ్డెగార్లును మరి ముగ్గురును చెన్న పురినుండి కలుగు
రును బేరారునుండి ఇద్దరును బేహారునుండి ఇద్దరును సరా ల
నుండి ముగ్గురునువచ్చిరి. ఈ సంవత్సరమున సభకు కలకత్తాలో
జరుపుటకు తీర్మానించిరి. లక్నో కాంగ్రాసువా రామోడి
చిన స్వరాజ్య తీర్మానమును ప్రతినిధు సంతకమునా రామో
డించునట్లు పరిచేయటకు మేనెలలోగా 3 చుండిని ఆంగ్ల
దేశమునకు పంపుటకు తీర్మానించిరి.

మోక్షమిహో అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నుండవ
ఎన్. జి. హెన్రీయను గారు నిచ్చుచు రానుపేటయందు స్వస్థ
లైరని వివటకు చింతించుచున్నాము. గతించిన డిశంబరు
మాసమునం దాక స్థితికముగ వారికిపక్షవాతభావ్య మేర్పడినది.
ఆజాద్య మింతవరకును గయముగాలేదు. ఈయన హెన్రీయను
గారి మూడవపుత్రుడు వారిభార్య టుంగంటి శివరావు
కృష్ణయ్యగారి ద్వితీయపుత్రుకయైన రత్నయ్యగారు. రత్నయ్య
గారు ఎస్.ఎ.పరీక్షయందుత్తీర్ణుడై ఆంధ్రప్రదేశ్ వారీయకి
ఆమెవిద్యాభ్యాసమును మచిలీపట్టణము నందలి నోబిలు కళా
శాలయందు జేసినది. హెన్రీయను గారికి ముగ్గురుపిల్లలు గలరు.
హెన్రీయను రత్నయ్యగారికిని వారి పిల్లలకును మా సాను
భూతిని తెలుపుచున్నాము.

గుండ్ల ప్రేలుట.
ఆముట్టురుదాం. ఏప్రిలు 8:- ఎస్సెనుకట్ల గుండ్ల
ప్రేలి 88 మంది సునుష్యులకు అపాయకకరమైన గాయములు
తగిలినట్లు తెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కీముకు నాయవ్యమూల పరాసు నారు జయ
మును పొందుట

లండను, ఏప్రిలు 7:- సోమటయిలకు నడచును
సోయిగరు, వుత్తరభాగమునును పుడికలందు ఫీరంగులు
ప్రేలుచున్నచని పరాసువార్తలు తెలుపుచున్నవి. కాల్పుల
ములు పోరుటలేదు. సామగ్రిలును పడచటిభాగమునునాం
బులనుగాల్చి కీముకు నాయవ్యమూలగా ముందుకు సాగ
గలిగితిమి. శత్రువులు క్షయోత్సాహముగ కీముకు బాంబుల
తో గాల్చిరి. ఆగ్లోనిలో శత్రువు వైట్లీ మాట్టివర్గ ఆక
స్థితికముగ మైండి ఓడించెదమి.

బాల్కను రంగము
లండను, ఏప్రిలు 7:- సలానికాలోనున్న బ్రిటీషు
అధికారి టెల్లు వ్రాయుచున్నాడు:- 400 అడుగుల ఎత్తునుండి
నా కాచిమానమువెను, యుద్ధవిమానములను హుడేర వర్గమున్న
శత్రువిమాన శాలలవైపు, ముందుకొట్టెనాదను బాంబుల ప్రయో
గించి కట్టముగావించిరి. దీనిచే వెడ్డమంటలు మిన్నంటి గాల్ప
నవ్వను సుభవించినది. మార్చి 31 వ తేదీ రాత్రి మాకందక
మునై శత్రువుల వాడినలప ప్రయత్నించ దానిని నిష్ఫలము
జేసితిమి.

సంధి వదంతులు
జర్మను పత్రికలు లేదనట.
ఆముట్టురుదాం. ఏప్రిలు 7:- జర్మను మిత్రులు
క్రాంత్య సంధి విషయమై ప్రయత్నములు జరుపుచున్నా
రన్న వార్త లన్నియు క్లయమి కలహాను గలవని సంతో
జ్ఞును పత్రికలు ఘోషించుచున్నవి. ఈ కథలం లన్నియు
హాల్వెస్ట్ జర్మనుగార్లు గావించిన ప్రసంగాలు సమసరించి
యవపడినవని భావించుచున్నాను. అంతయు గాని జర్మను శత్రు
మాత్రము అట్టి విరాగ్ధులగు సర్వమును చేయుటలేదని బిల్లి
పలుకుచున్నది.

సంధి వదంతులు
జర్మను పత్రికలు లేదనట.
ఆముట్టురుదాం. ఏప్రిలు 7:- జర్మను మిత్రులు
క్రాంత్య సంధి విషయమై ప్రయత్నములు జరుపుచున్నా
రన్న వార్త లన్నియు క్లయమి కలహాను గలవని సంతో
జ్ఞును పత్రికలు ఘోషించుచున్నవి. ఈ కథలం లన్నియు
హాల్వెస్ట్ జర్మనుగార్లు గావించిన ప్రసంగాలు సమసరించి
యవపడినవని భావించుచున్నాను. అంతయు గాని జర్మను శత్రు
మాత్రము అట్టి విరాగ్ధులగు సర్వమును చేయుటలేదని బిల్లి
పలుకుచున్నది.

అంజురావైరు.

(0)

I

సంస్కృతపు పేరు ఆంజీర, ఇదే తెలుగులోను కన్నడములోను అంజూర అని మార్చబడెను. దేశవాళీ అత్తిచెట్టుకు పేడిచెట్టు (Ficus glomerata) తేడాగా వుండేటట్లు అరవములో దీనికి సీమ అట్టియని పేరు.

చరిత్ర

అంజూరా ఆఫ్ఘనిస్తానులో విశేషముగానున్నది, అందులోను కాంధారువద్ద బహుళశేషము; ఇక్కడ వైరు చేయకనే బయలుదేరును. కాంధారు (కాంధారదేశము) పూర్వము భరతఖండములో ఒకభాగము. పాండవుల పెత్తిండి) ధృతరాష్ట్రుని భార్య కాంధారదేశపు రాజుకూతురు. చాల ప్రాచీనమునుండి యీ అంజూరాపండు ఇండియాదేశములో, బహుశః తినబడుచు యుండవచ్చును. ఆంజీరఫలము ప్రాచీన సంస్కృత వస్తుగుణవిశిష్టతలో సుధాతువస్తువు అనగా నేడియు తలవయు చేయనిదిగా చెప్పబడి యున్నది. ఆ గాము, ఈవు అంజూరాఆకులు కట్టి వారిమానములను కప్పుచున్నట్లు చెప్పి యుండుటబట్టిని దైవిలులో వెక్కువోట్ల యీచెట్టు వుడవడించబడి యుండుటవల్లనున్న అంజూరాచెట్టు బహు ప్రాచీనమైనది యని ప్రాసించవచ్చును.

జాతులు

బర్మాలోను, బెంగళూరులోను రెండు రకములు వున్నవి. ఒకరకము పండు ఊదారంగు కలదిగానుండును. పునహానుండి చెన్నపట్నపు బజారుకువచ్చే రకమున్న బెంగళూరు అంజూరాలన్న చాలాభాగము యీజాతివి. కొంచెము ఊదారంగు కలిపిన ఆకుపచ్చరంగులపండు బర్మాలో దొరకును. బాగా పూదారంగుల పళ్ళు మిగిలిన వాటికన్న మంచివి. దక్షిణఇండియాలో అంజూరా పెంచువారు, పునహాలోనుండి పూదారంగు అంజూరాలను, పూనాలో పరీషార్థము పెంచబడే నల్ల ఇట్టూ, బ్యాగ్రి, ఆను పేరుగల పహారాను పురపు అంజూరాలను పెంచిన వాగుండును. పునహాలోని ప్రాచీన అంజూరాలు బెంగళూరు వాటికన్న రెట్టింపుండును; అవి చెన్నపట్నపు బజారులో సుమారు మూడురెట్టి భవతు అమ్మబడును. అనగా వజను ఒక్కంటికి దరిదరిగా పండ్రిండెజాల చొప్పున అమ్మును. "ఒకసార్లు గా గన్నముగాను, బాగానల్లగాను, విభాగములు లోతుగాను వున్న ఆకులు గల చెట్టు బాగా ఫలించుననియు; నెడతెన్నెట్టియు, కొంచెము ఆకుపచ్చగా నున్నట్టియు, విభాగములు బాగాలేనట్టియు ఆకులుగల రకము బాగా కాచినప్పటికి పండ్లు యెప్పటికి పక్వమునకు రావని" హిందూదేశములో ఆరాములను గురించి పుస్తకములో నెర్పించునగాను ప్రాచీన వాగ్ధత సరిమాడవలసిన హాంశము. దక్షిణహిందూదేశమున అంజూరాలను పెంచు వాడట్టి భేదములను కనిపెట్టి యుండలేదు.

వృక్షముయొక్క ముఖ్యవిశేషములు

దీని పుష్పములు ఒక కొకములో మూసివేయబడి దాని చివర చిన్న రంధ్రముండును. దాని వెంబడిని రెక్కల పురుగులు పుట్టాడి తీసికొని పుష్పములను ఫలించేయటకు వెళ్ళును. తరువాత ఈరంధ్రము మానుకొనిపోవును. ఈపురుగుల లేమిచే తరుచు అంజూరాపంట చెడిపోవుచుండును. కాస్త్రజ్ఞానముగలిగి అంజూరాలను పెంచువారు మన దేశపులకు తెలియని ఉపాయములవల్ల పుష్పములను ఫలించజేయుదురు. ఒక చిన్న పక్షి ఈకను 'కోశము' యొక్క రంధ్రములోనికి పోనిచ్చి చుట్టు తిప్పదురు. దీనివల్ల పుష్పముల పుట్టాడి స్త్రోభాగములలో కలుగును, దీనికి 'ప్రిఫికోపను' అని పేరు. అనుకూలమైన స్థలములలో దానంతట దానిని వదలి పెట్టెదయెడల 7 అడుగుల చుట్టు కైవారముగల మానుగల చెట్టుగునని తెలియవచ్చుచున్నది. మైదోనేసిన చోట్ల అసలు మాను, మైదోనేసిన దానిలో నాలుగవ వంతుకంటె యెక్కువ పొనిచ్చుటలేదు.

గమీణఇండియాలో ఉత్పత్తికాగల చోట్లు

బెంగళూరులోను, క్రైస్తావట్టణములోను అంజూరాలు విశేషము పెంచుచున్నవి. చెన్నపట్టణమువచ్చు పచ్చి అంజూరాలు చాలాచుట్టుకు ఇక్కడనుండి వచ్చుచున్నవి. బర్మాలో కొన్ని తోటలలో బహుప్రకృతమైన అంజూరాలు పండుచున్నట్లు సుమారు 50 సంవత్సరములకంటె మెగా

ప్రసిద్ధిగా నున్నది. బర్మాలో 6 తోట్లలో 600 చెట్లకన్న యెక్కువ లేవు. వెనుకొండ తాలూకా బ్రహ్మసముద్రములోను వెనుకొండలోను సుమారు పది సంవత్సరములనుండి నుంచి అంజూరాలు బయలుదేరుచున్నవి. మొత్తమునకు వెనుకొండలో 6 తోట్లలోను 60 చెట్లు వున్నవి. బ్రహ్మసముద్రములో ఒక చదువుకున్న రహితు 60 తోట్లతోటలో 100 చెట్లువున్నవి. కోయంబుత్తూరు పట్టణములో కొందరి వొడ్లలోను తోటలలోను నూలూరు, కాళ్ళప్పట్టి గ్రామములలోను 24 అంజూరాచెట్లు గలవు. నేలంజిల్లా, క్రిష్ణగిరి మొదలైనచోట్ల కొన్ని వెకళ్ళలోని తోటలలోకూడా అంజూరాలు బాగా పెరుగుచున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దోనులో (కర్నూలుకోట్లపేషను) రావుబహద్దరు డి. సుబ్బారావుగారు వారితోటలో అంజూరాలనుబాగా పెంచుచున్నారు. నంద్యాలవద్ద పాణ్యంలోకూడా శ్రద్ధగల ఒక తోటవాడు అంజూరాలను పెంచుచున్నట్లు కనుపిస్తున్నది. శేర్లూరుకొండలో అంజూరాచెట్లు బాగా పెరుగుచున్నవి. కర్నూలు పట్టణములో ఒక తురక సాహెబు విస్తారముగా అంజూరాలను పెంచుచున్నాడు. కొన్నిచెట్లు కర్నూలు బోనులోకూడా కనబడును. అవి అక్కడ బాగా పెరుగును.

శ్రీశ్రీస్వస్తి

వివిధ దేశములకు విస్తారము ప్రకృతయైన అంజూరాలను యెగురుచుచేసే స్మర్తూ, బాగాదులవంటి సమశీతోష్ణ స్థితులు చాల మంచివి. ఒకటి రెండుచేల అడుగుల వరకు ఉన్నతమయిన బెంగళూరు, సుమారు 900 అడుగులు వున్న తమగల కోయంబుత్తూరు, క్రిష్ణగిరి, వెనుకొండ, బర్మా వంటి శీతలప్రదేశములు చాల అనుకూలయినవి. పాంచాల దేశములో 'రవి' నదీ తీరమునవలెనే, 5000 అడుగులవరకు ఉన్నత ప్రదేశములలోకూడా ఈచెట్టు బాగా పెరుగుచున్నట్లు కనుపిస్తున్నది. శీతలముగానుండని దోనుపాణ్యము కర్నూలులో బాగా పెరుగుట చూడగా అనేక ప్రదేశములలో దీనిని మైదోనేయవచ్చునని తెలియవచ్చెడిని. కర్నూలు జిల్లాలో కడప కర్నూలు కాల్యనీటికల్ల పారుదలతో, అల్లగడ్డకు, నంద్యాలకు, మళ్ళపున్న గుల్లగానుండే యర్ర భూములలో యీ చెట్టును బహు లాభకరముగా వృద్ధి చేయవచ్చును. అల్లగడ్డలో ఒక చెట్టు చూచుటకు బాగా పెరుగుచున్నది.

నేల

సుమారు 8 అడుగుల లోతున నున్న పురాయిగల యర్రని భూములు బహు ప్రకృతము. ఈ చెట్టుకు విశేషము నీరు కావలసినప్పటికి, పూట యెక్కువగా నీరు దిగిపోయేటట్లుండవలెను. బర్మా, వెనుకొండ బెంగళూరు, కోయంబుత్తూరు, దోను, పాణ్యం మొదలైన చోట్లలో అంజూరా తోటలు వున్న భూమి అటువంటి యర్రనేల కోయంబుత్తూరు జయిలులో 8 అడుగుల లోతున కంకరగలగుల్లని నల్ల నేలలో కొన్ని అంజూరా చెట్లు పెరుగుచున్నవి. అంజూరాచెట్లు వేళ్ళు కంకరలో చాలా లోతున పోలేవు గనక విశేషముగా ప్రక్కలనుపిల్లులు బయలుదేరును. బలమైన జిగురు నేలలో మాను ఆకులు పెంచును; బయలుదేసిన కొంచెము పండ్లకూడ చిన్న నిగాను రుచి లేనిదిగా నుండును.

ఉత్పత్తిచేయు విధములు

ఈచెట్టు మాడువిధములుగా ఉత్పత్తి చేయబడును. (1) ప్రక్కలను బయలుదేరే పిల్లలవల్లను, (2) అంట్లు త్రొక్కుటవల్లను, (3) కొమ్మలవల్లను; ప్రక్కలను బయలుదేరే పిల్లలు చెట్టుమొదట నేలకు క్రిందనుండి బయలుదేరుటవల్ల వాటికి కొన్ని వేళ్ళు వుండును. అంట్లు త్రొక్కుట అనగా అటువంటి, మొక్కలను బయలుదేరేటట్లు చేయుట. ఒక కొమ్మనువంచి ఆరంగుళముల మట్టుకు భూమిలోకన్నెట్టి దానివైన ఒక బరువు పెట్టి రెండుమాసములవరకు విడువకుండా నీళ్ళు పోస్తూవున్న యెడల వేళ్ళువచ్చును. వేరువట్టిన తరువాత క్రమేపి ఒకటి రెండు మాసములలో కోయవలయును. మొదట పాతిక అంగుళము లోతున కోసి, ఒక పక్షము తరువాత ఆరంగుళము ఇంకొక పక్షము తరువాత ముప్పాతిక అంగుళము, ఇంకొక పక్షము తరువాత పూర్తిగాను కోయవలెను. ఆలాగు కోసిన అంట్లకు చుట్టూ ఆరంగుళముల గడ్డవుంచి ఒక అడుగులోతున వేళ్ళు తెగకుండా శ్రవ్వవలెను. ఆలాగు ఎత్తిన అంట్లను అనుకూలయిన తట్టలలో పెట్టెదరు. తరువాత యక్కడకు కావలసిన అక్కడకు తీసుకునివెళ్ళి తట్టలలోనే పాతవచ్చును. తట్టలు తరువాత క్రమముగా భూమిలో వివిధపోవును. ఒక ఏడాది కొమ్మలను మాత్రమే అంట్లు త్రొక్కుదురు. వెనుకొండలో అంట్లును తట్టలకు బదులుగా మట్టికుళ్ళలో పెట్టుదురు. ఆ కుళ్ళను పాడేటప్పుడు బ్రద్దుల కొట్టవచ్చును. అప్పుడు గడ్డ బ్రద్దలై వేళ్ళు తెగిపోయే ఆహాయము కలెను. కాబట్టి అంట్లు పెట్టుటకు కళ్ళ కన్న తట్టలేమంచివి. వెనుకొండలో ఆనుభవమువచ్చి చూడగా అంట్లకన్న కొమ్మలను పాతిన

నాటికి చెద విస్తారము వున్నది. ఒక సంవత్సరము వయస్సు గల కొమ్మలు 1½ అడుగుల పొడుగున ముక్కలుగా కొట్టి చువర వేయియ్య పొడిగి ఒక నీడగల ప్రదేశములో వేరునాటి కొంతవట్టుకు వెకిగేవరకు ఒక మడిలో పాతుట గాని, 9 మొదలు 12 అడుగుల దూరమున భూముగా తోటగా గాని తక్షణమే పాతుదురు. ఒక రయితు కొన్ని రోజులక్రిందట క్రిష్ణ గిరినుండి నూలూరు తీసుకునివెళ్ళి పాతగా బాగా నాటినవి.

పాతుటకు యుక్తకాలము

నాటుకొన్న కొమ్మల తరువాత పూజ్యయెడల మడిలో కొమ్మలను ప్రతి నెలలో పాతుదురు. ఏకముగా పొలము లోనే పాతేయెడల ఆగట్టు పెట్టెంబరు నెలలో పాతవలెను.

పాతేయద్ధతి

బెంగళూరులో పాతే పద్ధతి బర్మా వెనుకొండలో దానికి పేరు. బెంగళూరులో 9 అడుగుల దూరమున, 8 అడుగుల లోతున 1½ అడుగుల చతురముగల గోతులను శ్రవ్వదురు. ఆ గోతులో 1,2 అడుగుల లోతున యర్రమట్టివేసి దానిపైన 4 తట్టల పాయిఖానా దొడ్లలోని వెంటను, 2 తట్టల యర్రమన్ను తట్టెకు ఇసుక కలిపివేసి దానిపైన కొమ్మలను పాతి నీళ్ళుపోయిచుండును. చెట్టు వెకిన కొలది గోతులను క్రమేపి కప్పి తుదకు గోతుల ఆనవాలు తెలియకుండా చేయుదురు. దావూరు వాటుగారు పాయిఖానాలలోని వెంటను అంజూరాచెట్టుకుపయోగించి చూడలేదని వ్రాసినారు. బెంగళూరులో దీని నుపయోగించుటవల్ల మంచిలాభము కనుపించినది. బర్మాలోను వెనుకొండలోను వైనచెప్పిన రీతిని అంట్లు తయారుచేసి నెడ్డనున్న దిమ్మలతోనున్న తట్టలతో లేక మట్టి కుళ్ళలో బాగా ఎరువువేసిన భూమిలో య 1 కి సుమారు 800 మొక్కలు పట్టేటట్లు ఎటుజూచిన 12 అడుగుల దూరమున నేలవట్టుముకు పాతుదురు.

గొప్పత్రవ్వట

క్రింద చెప్పబోయ్యే రెండు పర్యాయములు యెరువు పెట్టుటకు ముందుగా అంత నేలను సంవత్సరమునకు రెండు సార్లు అనగా ఆగట్టు లేక పెట్టెంబరు నెలలోను, తిరిగి ఫిబ్రవరి నెలలోను పారలతో శ్రవ్వదురు. ప్రతిచెట్టుదగ్గరను మానమునకు ఒకసారి తప్పకుండా గొప్ప త్రవ్వదురు.

యెరువు, యెరువు పెట్టుట

సాధారణముగా అత్తిచెట్టుకు కలగలుపు గడ్డములు నేయబడును. ఒక తరహామాత్రమే కాదు, బర్మాలోను, వెనుకొండలోను, బెంగళూరులోను అంజూరా తోటలు వేసే వారు కూడ చాలవిధముల ఎరువులు కలిపివేసినయెడల లాభముండునని చెప్పదురు. అయితే శ్రత్యేకముగా ఒక ఎరువు యెరువు నేయకూడదో అందుకు రెగిన న్యాయము చెప్పబారు. వాట్టుగాని నిఘంటుప్రకారము మేకల వెంట పండ్లమై చక్కములు పలవకగా చేయును. పశువులపేద తెగులును పుట్టిండును. మిశ్రము చేయబడి అన్ని ఎరువులలోను యర్రమన్న ఇసుక తప్పక చేరును. ఈ చెట్టుకు ఇసుక ముఖ్యముగా కావలసి యున్నట్లు కనుపిస్తుంది. బర్మాలోను, వెనుకొండలోను మేక యెరువు పశువుపేద వేరువేరు పోగులు పెట్టబడి ఎండి పోతూ వుండుట చూడబడెను. వెనుకొండలో చిన్న మొక్కలకు పశువుల యర్రముమాత్రమే నేయుదురు. చాల సంవత్సరములు వున్న మొక్కలకు మేకల వెంట నేయబడును. ఈ రెండు యెరువులున్న బాగా కలిపి ఎప్పుడు లేకుండా నుండేటట్లుచేసి నీడను వుంచవలెను. ఈ పశువుల పేదకు బదులుగా బెంగళూరులో అంజూరాతోటలు నేయువారు వైనచెప్పిన రీతిని పాయిఖానా దొడ్లలోని వెంటను నేయుదురు. కలిపిన ఎరువులోని మన్న పాలుయొక్క హెచ్చుతగ్గులను బట్టి రెండు మొదలు పదితట్టలవరకు ఎరువును ప్రతిచెట్టుకు వేసెదరు. నూలూరులో తోటలు నేయువారి అనుభవమువల్ల వంటిండ్లనుండిన్ని చాలాజనము కాపురమున్న ఇళ్ళ పాయిఖానాలనుండి వచ్చే మురుగునీరు విశేషముగా నెట్టినయెడల యీ చెట్టు బాగా అగునని తెలియవచ్చెడిని. కాస్త్రజ్ఞానము కలిగి తోటలు నేయువారు చెప్పే పాతగచ్చు మరి ఇతర మోస్తగ్గ సున్నమును నేయుట దక్షిణ ఇండియా రయితులకు తెలియదు. ఇతర ఎరువులతో తరుచుగా కర్రల బూడెదను కలుపుదురు. వెనుకొండ తాలూకా బ్రహ్మసముద్రములోని చదువుకున్నరయితు మళ్ళిన ఆకుల వెంటను విశేషముగా నుపయోగించును. తోళ్ళసాపులోని ఎరువునేయుటవల్ల ఫలవృద్ధి ఎక్కువ అగునని బర్మాలో చెప్పెదరు. సమాపములో చచ్చిన కబరములను పాతి నెట్టిన ఒకటిరెండు సంవత్సరముల వయస్సుగల లేకచెట్టు బహు ప్రకృతయైన పండ్లు కాయగా చూచి నానని దక్షిణ పట్టణ ఇండియాలోని తోటలను గురించి వ్రాసిన పుస్తకములో రెట్టులుగారు వ్రాసినారు. కాబట్టి వేసవి కాలములో చంపివేయబడి మక్కలను అంజూరాచెట్టు మొదట పాతి నెట్టిన యెడల సుమారు 30 సంవత్సరముల క్రింద కోయంబుత్తూరు లోని గోమకా క్యాభలిక్కు శ్రీ ప్రదేశవళ ప్రాకారములో దానియొక్క ఫలము ఎట్లు అభివృద్ధి అయ్యెనో ఆలాగున నె ఫలోత్పత్తి అద్భుతముగా వృద్ధియగును. (కృతసాయం)

ప్రశస్తి

భయంకరమగు శత్రువుల శోధి.

అందమ, ఏప్రిల్ 7:— దాదానూర్ కాల్వలములకు ప్రయాణము చేయుట ప్రేమ. శ్రీరంగులమూత్రము అతిశ్రీకృష్ణుగా ప్రేమియ్యవలె. లాండ్రికోట్లకు ప్రేమ భాగమును కొన్నికల ముల నాక్రమించు కొంటిమి. సోమవారమున ఈశాన్యభాగమున శత్రువుల ముందుగఢాయితేల స్వభావమును తెలిసి కొన ప్రారంభించిరి. కాని వారిని తరిమివేసితిమి. దైత్రీకదే త్తుకు ఈశాన్యభాగమున ఈ భయపక్షములందు శ్రీరంగియు ధ్యము జరిగినది. ద్వైపావిష్ణు, స్త్రీనకోట్లమున గుట్టలములందు శత్రుస్థానములను మామైమానికులు బాంబులతో కాల్చిరి. దీన్మున జర్మనలు బాంబులతో గాల్చుటచే 10 మంది న్యాయశాస్త్ర వేత్తలను ముగ్గురు స్త్రీలను చాతులైరి.

పరాసుదేశమందున్న దక్షిణ ఆఫ్రికా నైస్యములు

అందమ, ఏప్రిల్ 7:— పరాసుదేశమందున్న దక్షిణ ఆఫ్రికా పటాలములను జెనరలు స్కట్టగారు పరీక్షించిరి

ప్రధాన కార్యాలయమునకు రూటరు సేనాని వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీరంగులు కొలుకునే మందుకొట్టు అంటుకొనుట

అందమ, ఏప్రిల్ 7:— ప్రధానకార్యాలయమునకు

న్న రూటరులేబి రిట్టు వ్రాయుచున్నాడు:— అర్రాసు దగ్గర గత బుధవారమునాడు మేముకాల్చిన ష్రీరంగులచే జర్మను పంక్తికి వెనుకభాగమునకు మందుకొట్టు అంటు కొన్నది, 300 అడుగుల సాదవున ఆఫ్రిలాగ్ని బ్యాలులు మిన్నంటు సాగినవి. భూమిని అంతయు కొన్ని మెళ్లవరకు తుత ఉడికిపోయినది. వైమానికులు కలవపడిరి? జర్మనుశ్రీరంగుల స్థానమును మందుగనిసామాను లున్నవి. ఇరన్నియు మాశత్రువు నేడిచే అంటుకొనినట్లు కనబడినది చాలనవ్వము కలిగియుండవచ్చును. క్రిందటివారమునా వైమానికులు శత్రువుల స్థానములపై బాంబులనుగాల్చి విజయములైరి.

దీన్మును బాంబులతో తగులబెట్టుట.

అందమ, ఏప్రిల్ 8:— క్రిందటిరాత్రి పరాసు సమానా

భూమిని తెచ్చుచున్నది:— ముఖ్యముగ సోముజీ యిరుకు పీఠ్యును, అటు నడికి దక్షిణభాగమునకు రిమ్ముకు ఈ ఈశాన్యభాగమునకు చిత్రమైన ష్రీరంగియుధ్యము జరిగినది రెండు కోజలనుండి జర్మనలు రిమ్మునై 7500 మైళ్లను ప్రయోగించిరి. 15 గరు న్యాయశాస్త్ర వేత్తలు చాతులయిరి. మరి కొందరు గాయముల పొందిరి.

మా వైమానికుల ఘనకార్యములు

అందమ, ఏప్రిల్ 8:— కిన్నటి దినమంతయు ద్రిటిఫు

వైమానికులు జెర్మను పంక్తిలపైబడి కోలాహలము గావించి వాని విమానముల నేకమును నవ్వుము గావించిరిని అంల్లపరాసు వాగ్దాపత్రికలు కొనియాడుచున్నది. విస్తారముగ జర్మనలు దుర్బలములు నేల కూటచే వీరి నవ్వు మిరకిని నూచింప మీయ లేకున్నది. కాని అరాచకవ్యముల పొందిరిని చెప్పటకు ఏ సంశయము లేదు. యంత్రిమునుమాత్రమే కోల్పోలియని జర్మనులు నుడివిన వార్త కేరలము హాస్యాస్పదము. జర్మను లెంత బుద్ధికులతతో పోరినను మా వైమానికులు 17 య ఛాయా పటముల గ్రహించగలిగిరి. ఇదియే మీ ప్రతాపము వెల్లడి జేయుచున్నది.

పరాసువారి ప్రకటనము

ఆముప్రుదండం, ఏప్రిల్ 8:— సోము ఎములకులకు మధ్య శ్రీరం

గులు అప్రదేపుడు ప్రేల్పుకుదున్న వనియు కావలి వైసికులు ఎదిరి పోరుచున్నారనియు పరాసువారు తెలుపుచున్నారు. లాంబాంట్టు ద్రిప్రాంతమునకు శత్రుస్థానములలో రెండింటి మా సేనలు చొరుచుకొని ప్రవేశించినవి. మా శ్రీరంగులచే కందకానులు కిగిల మైపోయినవి. కొందరు జర్మనులకూడ హతులైరి. నెల్లిసు బ్రిటిషిజ్మ ప్రదేశములందు శత్రువులు ఆకస్మికముగ మాపైబడ పాకెతి అపారనవ్వము కలిగించి వెనుకకు పారదోలితిమి. ద్రిమాసికి ఆగ్నేయ భాగమును రెండుసార్లు శత్రువులు మాపై బడ వారిని వెనుకకు గెట్టితిమి. మొన్నాటికి గాక సేనలు ప్రదేశమును శత్రువులు చామేనియా వారిపై బడి పోరునల్పు వారిని యమేనియా వారు తరిమివేసి చని గణాన్య వాయువాగ్గులు తెలుపుచున్నవి.

PUNJAB

Viceroy's Engagements.

LAHORE, April 8.

Their Excellencies Lord and Lady Chelmsford will visit Amritsar on the 16th instant. They hold a Durbar at the Clock Tower platform at 4.40 P. M., where the Municipal Commissioners will present Nazara. His Excellency then visits the Golden Temple, while Her Excellency proceeds to the site of the Princess of Wales Female Hospital at 5.50 P. M. to perform the ceremony of laying the foundation stone of the said hospital. Those gentlemen who have subscribed more than Rs. 5,000 to the funds of the hospital will be presented to Her Excellency. Mr. Gopal Das will address a few words about the history of the hospital. The Hon'ble K. B. Yousaf Shah will also speak.

Sanathana Dharma Conference. Maharaja of Dharbhanga's Address.

LAHORE, April 8.

The following are some of the extracts from the Maharaja of Durbhanga's presidential address delivered to-day at the All-India Sanatan Dharma Sammelan. After a few preliminary remarks the Maharaja referred to the establishment of a Sanatan Dharma College and said:— "Encouraged by the sympathetic patronage of His Highness the Maharaja of Kashmir, stimulated by the liberal support and donations of the ruling chiefs and Maharajas and fostered and on the sympathetic attention of His honour Sir Michael O'Dyer and his Government the Sanatan Dharma College has opened its career under the most favourable auspices, and all who are interested in the progress of Sanatan Dharma and its influence on the young man of the country will watch the career of this institution with great interest and much hopefulness. It is a matter of rejoicing that Hindu heart eagerly listens and responds to the call of Dharma and here is a sure guarantee that our country, grown wiser and chastened by misfortunes that had been her lot, will arise again and recover her ancient position in the front ranks of civilised nations of the world. In calculating the age of commercialism, potent and determining influences of religion in shaping the course of human history are likely to be overlooked. Yet, as a matter of fact we know from the daily experience that the final direction of our conduct rests with the heart and current of spiritual energy that surges but when the heart is touched by a divine love, washes away the material cravings and attachments of lower mind, and dharma is preeminently a matter of heart. Hence it is that for an orderly and healthy progress, all our national activities, social, political, industrial or economic, must be subsidiary to and controlled and guided by dharma. We must, therefore, rally round the banner of Sanatana Dharma and strive to make its ideals and its teachings, living forces in our daily life, and thus organise Hindu revival on sure footing."

Continuing the Maharaja referred to the organic unity running through Hindu science, Hindu institutions and Hindu code of conduct, all fitting in which the divine philosophy that exerts the admiration of the proudest modern intellect. We look in vain for such harmonious, synthesis in modern science, ideals and practice, while every important advance that modern science makes brings it nearer to Hindu beliefs. Speaking about avatars the Maharaja said, The Ramayana and Mahabharata are different manifestations, and spiritual impulse thus given to Hindu life and culture still endures. The divine flute of Shri Krishna is not stilled and its bewitching melodies are to-day the heart-breath of his devotees, as they are fount of all that is pure holy and beautiful in Hindu art and life, and we worship the names and forms through which divine love came to men played the drama of human life in all its stages transmuting the whole range of human feelings and relations into one flow of unimixed love. Call you, this idolatry, you who still cling to your own name and form and to the attachments of the phenomenal world? The silent life of heart ignores the din of senses and fumes of intellect. Those who denounce Sakra Unasana of him as idolatry should seriously consider what their denunciation implies", and the Maharaja refuted their attack.

In conclusion he said:— "The greatest war known to history is now going on a larger part of the earth, and millions of our fellow beings are involved in its dreadful devastation. In this hour of trial of the Empire, we, who enjoy safety of person and property and all cares and comforts of normal conditions of life, should be prepared to lighten the strain on the Imperial resources as far as we can. The announcements of His Excellency the Viceroy at the recent session of the Imperial Council have opened new and various ways in which India could demonstrate practically her loyalty and devotion to the Crown by investing liberally in the war loan advertising its advantages for and wide amongst the illiterate and ignorant, and inducing them to put their savings herein, by enlisting in the new Indian Defence Force, economising in all ways and cutting short luxuries, after the noble and selfless example of His Imperial Majesty so that there may be larger savings available for the Empire's cause, and by doing everything in our power to check and crush Prussian aggression and bring the day of peace nearer in all these ways. India must, and I have no doubt, will stand by the side of the Empire."

Sikh Educational Conference.

LAHORE, April 8.

The tenth Sessions of the Sikh Educational Conference the third session of the Sanatan Dharma Sammelan as well as the anniversary of the Anjuman Humeerat Islam are being held at Lahore. His Honour the Lieutenant-Governor with Sir Valentine Chisall were present at the meeting of the Anjuman and the Sikh conference to-day and addressed the audience asking the Mohamedan and Sikh communities to remove the taint of backwardness in education. Sardar Jugendra Singh, who welcomed His Honour, explained His Honour's speech to the assemblage in the pandal and moved the first resolution affirming loyalty to the Throne. His Honour's arrival and speech were cheered by the assembly which numbered about a quarter of a lakh.

All proceedings were in the Punjabi language for the greater recognition of which, viz., to alternative vernacular to Urdu, and for its larger encouragement there were some resolutions. The pandal of the Conference was one of the biggest erected in Lahore and the large cluster of tents in Minto Park where the Conference is being held, repeat the days of Lahore Exhibition of 1909.

Revival of Jagir Grants.

Rewards for Active Public Service.

LAHORE, April 8.

The Punjab Government has just issued a resolution announcing the revival of Jagir grants to persons who have rendered active public service. The resolution after commending the energy and influence of men of Jagirdar class in the suppression of crime and anarchy and in maintaining the flow of recruits to the colours and in connection with the surveillance and control of returned Sikh emigrants, says that to men of this class Jagir is the best appreciated form of reward and most effective stimulus to service. Besides these the Government also propose to reward men who have distinguished themselves in civil duty by these grants. There are growing indications that high ideals of civil duty which are so marked a feature of upper middle class in the United Kingdom, are beginning to be appreciated in India. But His Honour thinks we have hardly yet reached the stage when the virtue which inspires disinterested public service will be generally regarded as its reward and in the present state of ideas encouragement, is, he believes, both necessary and justified. His Honour felt, therefore, that the present War would be singularly opportune for the extension and revival of a system which has been of such value to the state in the past and more especially since the outbreak of the War. Proposals were accordingly submitted to the Government of India for the revival of the system by gradual creation of a number of new Jagirs and for its extension by attaching to the grant definite conditions of active service to the best of grantees ability and power to be subject to the limit of Rupees thousand per annum in each case, and one half to be continued for one generation after the death of the original grantee. These proposals were strongly supported by the Government of India and have been approved by His Majesty's Secretary of State. Ex-officials will be eligible for the new Jagirs with the sanction of the Government of India, but only in recognition of services to the State or to the public rendered after retirement. A Sanad in a form approved by the Secretary of State will be given to each grantee. For the financial year 1917-18 His Honour the Lieutenant-Governor has elected the following gentlemen and His Excellency the Viceroy has graciously consented to present Sanads to them at a Durbar to be held in Lahore on the 14th April, 1917:— Grants of Rs. 1,000 per annum to the Hon'ble Sardar Gujjan Singh, Ludhiana, Rai Bahadur Buta Singh, Rawalpindi, Rai Bahadur Amar Nath, Lahore, Grants of Rs. 750 per annum to the Hon'ble Rissaldar Bahadur Pratap Singh, Lyallpur, the Hon'ble Chaudhri Lalchand Khan Bahadur, the Hon'ble Sardar Sohamed Ali Kazilbash, Lahore, Rai Bahadur, Balbir Singh, Gurgaon, Grants of Rs. 500 per annum to Rissaldar Major Budha Singh, Amritsar, Syed Mohomad Fazir Shah, Jhelum, Khan Bahadur Shuk Ahmed, Muzaffargarh, Rai Sahib Jullundur Chaudri Khan Ranpat Singh, Missar Chaudhri Bir Singh, Ludhiana, Chaudhri Dhaniram, Hoshiarpur.

Brief Telegrams.

The third session of the Bengal Provincial Mahomedan Educational Conference was held at Calcutta on Saturday at Barisal, Khan Bahadur Abu Nasir Mahamud Ali presiding. Messrs. Hornell, Talyor, Faulkner, French and Carey attended. The President urged the establishment of a Mahomedan College in Calcutta, Mahomedan hostels in different parts of the province, religious education and practical education for girls.

The Hon. Mr. V. S. Srinivasa Sastry who is on a visit to Allahabad delivered a lecture on "India and the Empire" before a large audience. The Hon. Mr. Tej Bahadur Sapru was in the chair and the Hon. Pandit Mahan Mohan Malaviya also spoke. Mr. Sastry said that the coming of freedom seems irresistible. If leaders of India did their duty we should get self-government. This agitation was the biggest thing that we had taken up since the advent of the British in India. There was no turning back on it and in spite of the tremendous odds against us there could be only one end to it.

Lahore is "en fete" with a number of conferences, viz., the Sikh Educational Conference, Sanatan Dharma conference and conference of the Anjuman Islamiya. The President elects of the various conferences arrived yesterday and were led in long processions through the city and Anarkali. The first to arrive was Prince Mahamad Hamidulla of Bhopal who is to preside over the Anjuman. In the afternoon arrived Sardar Harbar Singh of Attar, president elect of the Sikh Conference, while the last procession was that of the Sanatan Sabha which closed at about midnight. Maharajas of Kashmir and Dharbhunga Presidents of the functions accompanied the procession. The whole city and portions of the Civil Station lying on route were decorated with flags, bunting and mottoes.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

PARIS, April 8 h. - The 'Petit Parisien' publishes an interview with Lord Robert Cecil, in connection with the submarine war. Lord Robert Cecil said:— "This blockade is a complete avowal of Germany's weakness and a proof that she has really abandoned the hope of ever obtaining a favourable decision on land. Furthermore, it indicates that she is aware of the impossibility of successfully disputing the Allied mastery on the sea. Lord Robert Cecil admitted that the mercantile losses were important, but they were less serious than Germany had anticipated. The Allies were accustomed to talk about the many victims to Teutonic piracy but they did not talk of the pirate's losses. 'Although I am unable to give particulars of the enemy losses,' Lord Robert Cecil said. 'I can state that between the 21st February and the 1st April 49 engagements occurred between the British forces and the pirates, and since the 1st February, the total of fights is over ninety.'

AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm.
LARGEST SALE IN THE WORLD
Obtainable Everywhere.
Price Annas 8.

THE GREAT WAR.

TELEGRAMS.

Somme Clear of the Enemy.

America in State of War with Germany.

War Announced Between Cuba and Germany.

ANOTHER BELGIAN RELIEF-STEAMER SUNK.

AMERICAN MINISTER IN AUSTRIA DEMANDS PASSPORTS.

[REUTER'S AGENCY.]

WESTERN FRONT.

St. Quentin Sector. Enemy Thrown Back.

LONDON, April 8.

The progress reported in last night's French communiqué is part of the great French encircling movement south of St. Quentin, the fate of which is already sealed. The situation is dramatic, as the British on the north are only two miles from the town and the French in the south are two miles and a half distant. It is expected that the honour of its capture will fall to the French, who at Moy are on the Hindenburg line. The suddenness of the British advance disagreeably surprised the enemy, whose over-confidence in employing his artillery forced him to abandon six guns. His attempt to recover them led to a dramatic close-quarters fight with bombs, bayonets and clubbed rifles, in which the British steadily drove the Prussians back through Savy Wood.

Sanguinary German Defeats. Somme Clear of the Enemy.

PARIS, April 6.

A French expert says:—No obstacle checks the offensive of the Allied armies, or stops their dash. Yesterday was another day of sanguinary defeats for the enemy. Despite a desperate defence, the Department of the Somme has been entirely freed of the invader. French reconnaissances reached a point 1,500 yards from the gates of St. Quentin. The Germans attempted big diversions in Argonne and Champagne, especially in the latter district, where every kind of bombardment and the employment of picked troops gained only an ephemeral success.

ADVANCE ON ST. QUENTIN. Another Village Captured.

LONDON, April 8.

To-night's communiqué from Marshal Haig says:—We carried the village of Lempire northward of St. Quentin and took some prisoners. Many German dead were found. We made further progress northward of Noreuil and drove off counter attacks after stiff fighting. Enemy's severe losses during past week between St. Quentin are evidenced by large numbers of dead in many localities. Our aeroplanes, in course of several long-distance raids, successfully bombed important railway junctions, munition depots and aerodromes.

LONDON, April 8.

Last night's French communiqué said, between the Somme and the Oise and north of Soissons there were artillery engagements at different points, but no infantry action. Northwest of Rheims we continue to advance by bombing west of Saigneul. The enemy violently bombarded Rheims. In Argonne we carried out successful "coup-de-main" at St. Fille Morte.

SOUTH AFRICAN FORCE IN WESTERN FRONT.

LONDON, April 8.

Reuter's correspondent at Headquarters states that General Smuts inspected South American troops on Western Front.

Violent Artillery Firing.

LONDON, April 8.

This afternoon's French communiqué reports violent artillery firing without any infantry action in the Dallon-Grugies region. We made further progress north of Landricourt. A German reconnaissance was caught by our fire north-east of Soissons and dispersed. There has been great mutual artillery firing north-east of Berry-au-Bac. Our aeroplanes successfully bombed enemy establishments at Dimvillers, Spincourt and elsewhere. The German bombardment of Rheims killed ten civilians, including three women.

Army and American Participation.

LONDON, April 8.

Reuter's correspondent at headquarters in France states that the army as a whole has not as yet realised the colossal significance of America's participation. The vision of the fighting men, blurred by the smoke and din of battle, is largely restricted to beating the enemy. The Canadians, however, quickly grasped the glorious truth and indulged in demonstrative enthusiasm.

Reuter's correspondent conveyed the first news to the South African contingent when it was reviewed by General Smuts and the men agreed more or less musingly that it was jolly good news. One officer was enthusiastic, but he was obliged to acknowledge that he had won a bet.

Lively Artillery Fighting. Rheims Bombarded.

LONDON, April 8.

Last night's French communiqué said:—There was lively artillery firing particularly between the Somme and the Oise, south of the Ailette river and northwest of Rheims. The Germans yesterday and last night threw seven thousand five hundred shells into Rheims. Fifteen civilians were killed and many wounded.

British Airmen's Brilliant Work. Great Activity Behind Enemy's Lines.

LONDON, April 8.

F. M. Sir Douglas Haig to-night reports:—We have made progress at a number of points between Selency and Jean Court had reached the outskirts of Fresnoy-De-Petite. Our aeroplanes during April 5th and 6th were continually harassing the enemy communication and seeking out his fighting machines a considerable distance in the rear. Seventeen hundred photographs were taken of a large tract of enemy's country many miles in the rear despite repeated attempts to prevent this work. Co-operation with artillery was unhindered. Seventeen successful bomb raids were carried out on enemy aerodromes, ammunition depots, and railways a long distance in the rear and eight tons of bombs were dropped. The whole time intense fighting took place between large formations. Twenty-eight of our machines are missing, many of which are known to have been shot down. Fifteen hostile machines were driven down and actually seen to crash to the ground and thirty-one others were driven down damaged the large majority of which were undoubtedly destroyed. Two hostile balloons were brought down in flames.

Intermittent Cannonade. Enemy Attempts Fail.

LONDON, April 8.

This afternoon's French communiqué reports intermittent artillery firing and patrol encounters between the Somme and the Aisne. In the region of Lambartzyde, our troops penetrated at two points the enemy positions and found numerous German corpses in trenches wrecked by our fire. Enemy surprise attacks in the region of Celles and Largitzen in Alsace were easily repulsed with losses.

RUSSIAN FRONT.

Enemy Enter Trenches. But Driven Back.

LONDON, April 8.

Wireless Russian Official communiqué says:—After heavy artillery bombardment, including chemical shells, Germans occupied a portion of trenches eastward of Plakane southwards of Riga, but were driven out. Ten Russian aeroplanes bombed railway buildings at Kut south-westward of Sviniki. French aeroplanes in Dobrudja twice bombarded battery northward of Garvan. Our aeroplanes successfully bombed the fortifications of Bosphorus. In the fighting on the left of the Stokhod on 3rd April which ended in our crossing to right bank, troops defending bridgehead lost severely. Only few score of men from two regiments reached the right bank and both commanders were killed. Third regiment lost half its effectives and only some hundreds of two other regiments survived.

Russians Capture Trenches.

LONDON, April 8.

A Russian communiqué says:—North of Brazeya after artillery preparation, the enemy attacked but was repulsed. South-west of Brzezany our mine explosions wrecked hostile trenches which our patrols captured and held repulsing counter-attacks. We attacked with gas in the same region. The enemy west of Tomnatsk after strong artillery fire entered trenches but was immediately dislodged.

Enemy Offensive Broken.

A wireless Russian Official communiqué says, we repulsed two attacks southeast of Brzezany. The Rumanians repelled an offensive in the region of Monastar-kakacacul.

GREAT BRITAIN.

Bank of England Rate.

LONDON, April 6.

The Bank of England rate of discount has been fixed at 5 per cent.

The King and the Empire. The Importance of the Monarchy.

LONDON, April 8.

In a lecture at Caxton Hall on place names of the Empire before the members of the Colonial Institute Sir Charles Lucas said that the frequent use of royal titles and names in British Empire place-names told the whole world that our Empire was the product of monarchy and that the people of the Empire took pains to advertise the fact. It could not be too much emphasised that the Crown was a very good asset of the Empire. The more widely spread an Empire the more important was it to personify the whole in one central figure, the Sovereign. The King stood for the British race and the community of the Empire and there was hardly a subject who knew personally so much of the Empire as His Majesty himself. Mr. W. P. Schreiner, High Commissioner for South Africa, who presided, emphasised the necessity for a central personality in the King. This great war had clearly shown how the existence of the King had attracted men from all parts of the Empire to cluster round and fight for his personality. There would be a great danger of the Empire splitting as under without such a central personality. Within the borders of this little island there could not be found anything like the sentimental devotion and loyal admiration for the King which were found in far lying places of the Empire and when representatives were meeting in the Imperial Cabinet they could not recognise this fact too clearly.

Army's Need of Men.

Raising of Age Limit Improbable.

LONDON, April 8.

The Times says:—It is understood that the Government hopes to obtain most of the half-million men required for the army without fresh legislation. Young men are pressing needed, and it is not anticipated that the age limit will be raised.

Flour in Cotton Manufacture.

LONDON, April 8.

The Food Controller has received a deputation of cotton manufacturers regarding the use of flour in sizing cotton goods.

Liberation of Baghdad. Natives' Gratitude.

LONDON, April 8.

Natives of Baghdad residing in Marseilles have sent £200 to the British Red Cross Funds in grateful recognition of the liberation of Baghdad from the Turkish yoke.

Britain's Message to American People. The King Sends Empire's Congratulations.

LONDON, April 8.

The Press Bureau says:—H. M. King George has telegraphed to President Wilson:—I desire on the Empire's behalf to offer heartfelt congratulations to the United States on their entry into war for the great ideals indicated in your speech to Congress. The moral and material results of the national declaration are incalculable. Civilisation will owe much to a decision arrived at in the greatest crisis in the world's history.

Dominions Royal Commission's Progress. Lord Islington Progress.

LONDON, April 8.

Reuter understands that the Executive Council of the Imperial Institute of which Lord Islington is Chairman is protesting strongly to Mr. Walter Long and the Imperial War Conference against the recommendations of the Dominions Royal Commission that the Institute's galleries should be handed over to the Colonial Institute, that the Dominions should concentrate upon the development of their own research institutions, and that the research functions of the Imperial Institute should be limited to work for India the Crown Colonies, and the Protectorates. The Council considers the recommendations entirely justified.

Reception to Indian Delegates.

LONDON April 7.

Reception in honour of the Indian delegates to the Imperial War Conference was given yesterday by national Indian and Northbrook Societies. Sir James Meston said that warmth of their reception in England far exceeded their expectations. Bikaner said that he was especially pleased to meet his young student fellow-countrymen on whom devolved responsible task of not only serving their motherland in future, but helping to strengthen and foster cordial relation between East and West essential to the well being of British Empire. India must always remember her membership of the Great Empire to which all were proud to belong. Premiers and Ministers of Self-Governing Dominions had joined in warmest possible welcome to them and his young countrymen might be assured of good will of all parts of the Empire to India and Indians. Sir S. P. N. Sinha said that students had the honour and loyalty of Indians in their keeping. Let them not be tarnished. The best way to serve their motherland was to show the English that they were devoted sons of the Empire.

Suez Canal Dues

Suez Canal dues will again be raised by seventy-five times from 1st July.

TELEGRAMS.

Indian Civil Service Regulations An Amendment.

LONDON, April 7. Gazette announces that Chamberlain proposes to substitute for words 'that he is a natural born subject of His Majesty' in regulation 2 for admission of candidates to Indian Civil Service the following words:— "(a) that save as hereinafter provided he is a British subject, (b) that if he being a British subject, or his father or mother was not born within His Majesty's Dominions, and allegiance then at the time of his birth his father was British subject and still is or continued to be, till death a British subject provided that Ruler or subject of any State in India in respect of which Governor General in Council has made declaration under section 96 a of Government of India Act 1915 may be considered eligible." It is intended that the change shall be enforced at examination of 1917 and subsequently.

OBITUARY.

LONDON, April 8. Deaths of Sir Alexander Sharp-Dethure and Von Behring the discoverer of Diphtheria antitoxin are announced.

PRIME MINISTER'S MESSAGE TO AMERICA.

LONDON, April 8. Prime Minister received African Press representatives at 10 Downing Street to-day and dictated on behalf of War Cabinet a message to the American people.

THE MESSAGE

America at one bound has become world power in the sense she never was before. She waited until she found the cause which was worthy of her traditions and the American people held back until they were fully convinced that the fight was not a sordid scrimmage for power of possessions, but unselfish struggle to overthrow sinister conspiracy against human liberty and human right.

Once that the conviction was reached the great Republic of the West leapt into the arena and she stands now side by side with European Democracies who, bruised and bleeding after three years of grim conflict are still fighting most savagely for that over-menaced freedom of the world. Glowing phrases of President's noble deliverance illumine the horizon and make clearer than ever the goal we are striving to reach. There are three phrases which will stand out for ever more in the story of this crusade. First is that the world must be safe for Democracy. Next is that menace to power of freedom lies in existence of autocratic governments, backed by organised forces which is controlled by their will and not by will of their people, and crowning phrase is that in which President declares steadfast concert for peace can never be maintained except by partnership with democratic nations. These words represent faith which inspires and sustains our people in the tremendous sacrifices they have made and are still making. They also believe that the unity and peace mankind can only upon democracy, upon right of those who submit to the authority to have voice in their own government, upon respect for rights and liberties of nations both great and small and upon universal dominion of public right. To all these Prussian military Autocracy is implacable foe. Imperial War Cabinet, representative of all peoples of British Empire wish me on their behalf to recognise chivalry and courage which calls the people of the United States to dedicate their whole resources to the service of greatest cause which ever engaged human endeavour.

Mr. Asquith has addressed the following message to the American people.

There is not a man among us who does not breathe more freely, now that, through action of President and Congress of United States, whole English-speaking race are to fight as comrades side by side in most momentous struggle in history.

President's speech will live in the annals of eloquence as worthy and noble exposition of grounds and aims of the great national resolve. The people of United States have been forced, as the United Kingdom was forced, into the struggle which in neither case was of our own seeking. They realised as we realised, that choice lay between peace with humiliation and war with honour.

Mr. Asquith proceeds to point out that no middle course was possible. He dwells particularly on President's cogent utterances with regard to the high-minded motives animating the Allies and declares that the Americans are now dedicating their lives and fortunes, like we have already done, to the great, purpose, conscious that they are listening to and obeying one of those supreme calls which come rarely in history, but which, when they come, sound in ears of the community of freemen with note of imperious command.

Discussion on Report of Indian Public Services Commission.

In the House of Commons Mr. Jardine asked:—Will the House be given opportunity to the discuss report of the Indian Public Services Commission before orders are passed on it. Mr. Chamberlain replied that he did not propose to put the down motion thereon but he would be glad to discuss suggestion with Mr. Jardine if desired.

RUSSIA.

Victims of the Revolution.

PETROGRAD, April 7. A national funeral of 180 victims of the revolution has taken place in the presence of a million civilians and soldiers. Factories, shops, schools and other establishments were closed. The bodies were buried at the four corners of a quadrangular space in the centre of the snow-covered Marsovopol Square. Six huge processions started from different parts of the town in the morning, carrying zinc coffins covered with red flags. Crowds sang the hymn "Eternal Memory" alternating with the revolutionary march, "You fell as victims,"

and bands played the "Marseillaise." The guns of the fortress of St. Peter and St. Paul marked the lowering of every coffin into the trench.

—O—

No Separate Peace.

Russian Socialist Minister's Declaration.

LONDON, April 8.

PETROGRAD. The Socialist Minister, M. Kerenki, has stated that if German socialists were hoping that he and his colleague, M. Tchaidze, would assist to conclude a separate peace, they would be rudely disappointed. On the other hand if the Germans dethroned their Emperor that would facilitate "pourparlers" because the people could come to an understanding more quickly than monarchs who were answerable for the cruel carnage.

To Fight for Freed Russia.

First Revolution Troops Leave Moscow.

LONDON, April 8.

MOSCOW. A splendid send-off was given to the first troops starting for the front since the revolution. Workmen distributed several thousand roubles among the soldiers. The band played the "Marseillaise." The troops carried red banners inscribed "For Free Russia," "For the Future Republic," "Down with William," "War to Victory." Units formed of ex-policemen, and gendarmes are being sent to the front.

Cossacks and New Government.

Demonstrations of Loyalty.

LONDON, April 8.

PETROGRAD. On the so-called Cossack day the Sixth Petrograd regiment, two regiments of Don Cossacks, the former Imperial bodyguard, and other Cossack units with artillery paraded in the city and presented address of loyalty to the Government. Wreaths were laid on the graves of the victims of the revolution, and afterwards the troops were reviewed by General Korniloff. They were halted outside the British Embassy and cheered. Sir George Buchanan, the British Ambassador, who appeared on the balcony and then received a deputation headed by the Colonel. Enthusiastic send-offs to troops were given in Samara, Rybinsk, and other towns.

Army's Message to Duma.

Protest Against Interference

LONDON, April 8.

The Petrograd Delegates of the First Army at the front, the Black Sea Fleet and the Sevastopol garrison have been introduced into the Duma and they presented resolutions protesting against interference by the Council of Workmen and Soldiers with military affairs as causing many misunderstandings and stating that alliance is due to the Provisional Government only. Great battles in a month's time will decide whether Russia shall be free or crushed and officers and men must unite.

M. Rodzianko replying said that all must rally to the Provisional Government to secure victory. Let the reserve on the Stockhold be a warning to citizens to work. Enough of dissensions. The country is in danger. General Ivanoff has sworn fidelity to the Government and been released under surveillance.

AMERICA.

President's Proclamation.

Serious Warning to Aliens.

LONDON, April 8.

WASHINGTON.—A proclamation by President Wilson recites the statutes which provide for the event of war with native subjects, or a hostile nation. Unnaturalised people above fourteen years of age are liable to be apprehended, restrained, secured and removed as alien enemies, and the President is authorised to issue regulations accordingly. The President specially directs all Civil and Military officers to exercise vigilant zeal in the discharge of their duty incident to the states of war, and earnestly appeals to the citizens to uphold the laws of the land, to give undivided and willing support to measures which are adopted by the constitutional authorities in prosecuting the war to a successful issue and in obtaining a secure and just peace. The President enjoins alien enemies to preserve peace towards the United States, to refrain from crimes against public safety, or violating the laws of the United States; and to refrain from actual hostilities or giving information, aid or comfort to the enemies of the United States. He affirms that so long as they conduct themselves in accordance with the law they will not be disturbed in the peaceful pursuit of their lives, and occupations, and will only be subject to the restrictions necessary for their own protection, and the safety of the United States. The President exhorts citizens to treat alien enemies with the friendliness compatible with loyalty and allegiance, and warns the latter of the prescribed penalties if they do not conduct themselves properly. The Proclamation prohibits alien enemies from possessing any form of firearms, explosives, aircraft, wireless apparatus, signalling device, cipher or invisible written document. It prohibits them to approach within a mile and half of naval and military stations, are munition factories, prohibits the publication of any attack or threat against the Government, the Congress, or any military, naval or public official. The President is empowered to designate prohibited residential areas, and also to remove suspected alien enemies to a location or deportation. Alien enemies are forbidden to depart from or land in the United States without permit. Registration is provided, and suspects are liable to summary arrest and to confinement in a place of detention.

War Finance Proposals.

Industrial Organisation Progressing.

LONDON, April 8.

WASHINGTON. It is stated that the Government is prepared to spend six hundred and eighty millions sterling on initial war preparations in addition to lending far vastersums to the Allies. Mr. McAdoo

has published the first war budget, which included five hundred and eighty-six millions sterling for raising and training a million men within a year, thirty-five millions for increasing the effectiveness of the navy, and fifty-eight millions for expenditure on naval materials.

The income-tax will probably be troubled with possibly confiscatory sur-taxes on incomes of over twenty thousand sterling. The industrial mobilisation of the country is already in an advanced stage and thirty-two thousand companies have offered their factories to Government. The Federation of Labour will undertake to supply trained workmen.

—O—

German Gunboat.

Blown up by Crew.

LONDON, April 8.

WASHINGTON.—The German gunboat "Cormoran," interned at Guam, refused to surrender and was blown up by her crew. Two German warrant officers and five of the crew were killed by the explosion and twenty officers, twelve warrant officers, and 321 men were made prisoners.

Senate and the War.

LONDON, April 8.

Four of the members of the Senate announced their intention of voting against the resolution, but pledged their support for the war once it was begun.

Increasing the Food Supply.

The Senate has passed a resolution directing the Secretary for Agriculture to submit suggestions for increasing the nation's food supplies. Speakers in the debate declared that the war might last for years and opined that the United States was able to raise two and half times the food it needed for itself.

Sixty-five Germans Arrested.

Sixty-five Germans, some of whom are ex-convicts and others regarded as dangerous, have been arrested. They include all those identified with conspiracies to destroy the Wells, Canals and other works. Several of them have hitherto been on bail. All wireless in the United States territory has been seized and will be utilised by the Government.

American Message to Russia.

LONDON, April 8.

Mr. Lansing instructing the American Ambassador in Petrograd to inform the Russian Government of America's entry into the war tells him to say to the Minister for Foreign Affairs that America rejoices at the new tie of amity created by the Russian revolution and ardently hopes that the Russian nation will realize the need for internal concord with a view to vanquishing for ever the despotism which by violence and machination, menaces the Russian democracy.

The Situation in Brazil.

Rupture with Central Powers Anticipated

LONDON, April 8.

RIO DE JANEIRO.—The police are guarding Austrian and German business houses and Consulates as a precaution against attacks by crowds. A rupture of relations is regarded as certain.

President Approves Military Legislation.

Strong Statement on Policy.

LONDON, April 8.

WASHINGTON.—President Wilson in a statement approving the Military Legislation proposed by the War Department says:—"The regular army and the National guard will be brought to war strength by additional forces of which the first half million will be authorized immediately and later increments of half a million as needed. The term of enlistment will be for the period of the present emergency. The regular army and National guard will be recruited voluntarily and additional forces will be raised by selective drafts from men between 19 and 25, the quotas from the several States being in proportion to the population. President Wilson emphasises that the above Legislation does not attempt to solve the question of a permanent military policy. The statement concludes:—"The hope of the world is that when the European War is over, arrangements will have been made for composing many questions which have hitherto seemed to require the arming of nations and that the peace of the world will be maintainable by the co-operation of force among great nations to secure peace and freedom throughout the world. When these arrangements for a permanent peace have been made, we can determine our military needs and adopt our course of military preparation to the genius of a world organised for justice and democracy."

WAR EMERGENCY CREDIT.

America's Preparations

LONDON, April 8.

WASHINGTON.—Senate has voted for first emergency war credit of hundred million dollars to be spent at President Wilson's discretion. Lodge introduced a bill authorising War Secretary to issue available rifles and ammunition to Home Guards throughout United States.

WAR BETWEEN CUBA AND GERMANY.

LONDON, April 8.

HAVANA.—President has sent a message to the Congress asking it to declare that State of war exists between Cuba and Germany.

American Ambassador Demands Passports.

LONDON, April 8.

AMSTERDAM.—The American Ambassador in Vienna had demanded his passports.

TELEGRAMS.

Austrian Minister in U. S. to Demand Passports.

LONDON, April 8. AMSTERDAM.—Vienna telegram says that the Austrian Ambassador in the United States has been instructed to demand his passports if Congress ratified state of war with Germany.

German Merchantmen Seized

LONDON, April 8. WASHINGTON.—German merchantships in the United States ports have been seized. It is officially explained that this step has been ordered for the protection of ships themselves and adjoining property. Tonnage vessels seized amounts to 600,000; its future employment is being considered.

America at War with Germany.

LONDON, April 8. WASHINGTON.—President has signed the Congress War Resolution and it is officially intimated that America is at war with Germany.

A Result of America's Entry.

LONDON, April 8. WASHINGTON.—The American entry into the war will enable British subjects in the United States to enlist in the British Army. This was hitherto prevented by the neutrality laws.

GREECE.

Fresh Troubles in Greece. There are some indications that fresh troubles are brewing in Greece.

GE MANY.

New Peace Offer.

Denied by German Papers.

LONDON, April 8. AMSTERDAM. "Cologne Gazette" and other German papers now deny that Central Powers are about to make fresh peace offer and they state that rumours there based on Bethmann-Hollweg's speech and Czernin's interview are regrettable.

Count Bernstorff's Return.

A German Protest.

LONDON, April 8. AMSTERDAM.—Germany has protested against Count Bernstorff's treatment at Halifax, N.S. on his homeward voyage.

Reform of Prussian Franchise.

LONDON, April 8. AMSTERDAM.—The reform of the Prussian electoral law may be expected after Easter.

Kaiser's Message to Chancellor.

LONDON, April 8. AMSTERDAM.—A Berlin telegram says that the Kaiser has requested Herr Von Bethmann-Hollweg to submit proposals for Prussian electoral reform to be applied after the war. The Kaiser says, "The national and social spirit of the German people have become reconciled in their bitter fight in self-defence. This is certainly worth fighting for. The achievements of the nation in battle and in privation have introduced a new time. It devolves upon the Chancellor to assist in obtaining the fulfilment of the demands of the age at the right time and to shape political life in order to make room for the free and joyful co-operation of all members of the people. Conscious that I am following the path of my grandfather in maintaining the fighting force as a real people's army and promoting the social rise of the people while holding a just balance between the people and the monarchy, I am resolved to begin building up internal economic and social life as soon as the war situation allows. While millions of my countrymen are fighting, the conflict of opinions behind the front, unavoidable in such a far-reaching change in constitution, must be postponed until the homecoming of the warriors shall enable them to join in the Council by voting on the progress of the new age. The Kaiser continues: "In order that at the happy conclusion of the war, which I confidently hope is not far away, all that which is necessary and appropriate in this respect can be done at once. I desire that preparations be immediately concluded. The reform of the Prussian Landtag and the liberation of our entire inner political life is dearest to my heart. At my request preparatory work for the reform of the electoral law of the Lower House of the Diet had already begun at the outbreak of the war. In view of the gigantic deeds of my people there is no room, in my opinion, for a class electoral law. The Bill will have to provide for the direct secret election of deputies."

Explosions Shells in Germany.

AMSTERDAM. The "Telegraf" says that an explosion of shells occurred at Essen and thirty-eight persons were seriously injured.

Censored German Reports

COPENHAGEN, April 7. The German newspapers have published a heavily censored version of President Wilson's speech. His references to the activities of German spies in the United States and the efforts to stir up Mexico have notably been suppressed, and his denunciation of autocrats much toned down.

America's Entry into War.

German Paper's Opinion.

LONDON, April 7. Referring to America's entry into the war, the "Vorwaerts" says:—"In order to enable Germany to fulfil her heavy task of emerging from the war unbroken, German statesmen must plainly prove that Germany is neither autocratically governed nor at war for conquest."

CHINA.

Financial Help to Allies.

LONDON, April 8. HONGKONG. Chinese community here has resolved to contribute a million dollars annually to the Imperial Government for duration of war.

TURKEY.

Confluence of the Russian and British Armies.

LONDON, April 8. PETROGRAD. Russians have joined hands with the British at Kyzylrabat.

ITALY

Italian Message to America.

ROME.—The Minister for Foreign Affairs has telegraphed to Lansing conveying applause and admiration with which the whole Italian nation has greeted the entry of the United States into the war. In bitter struggle for the welfare of modern civilisation for which Italy and her Allies are straining every nerve, it was felt that North American Republic would not fail us as she has always been faithful to deathless principles of liberty and justice which the federal government has once again so triumphantly proclaimed.

Italian Currency Measure.

LONDON, April 8. Owing to the rise in the price of silver the Italian Government is authorising the issue of twelve millions sterling of one and two lire notes, and the hoarding of currency is prohibited.

HOLLAND.

Armed Merchantmen Prohibited.

British Government vs. Dutch Government.

LONDON, April 8. AMSTERDAM. The Dutch Government has finally informed the British Government that it will not allow armed merchantmen to enter the Dutch Ports. It is not known what steps Great Britain will now take. The matter has formed the subject of grave discussion between Great Britain and Holland.

BALKANS.

British Airmen.

Cause Considerable Damage.

LONDON, April 8. A British Official communique from Salonika says:—"Our Naval and Military aeroplanes on several occasions bombed the aerodrome and ammunition dumps at Hudeva from a height of four-hundred feet and caused fires and considerable damage. We repulsed during the night of March 31st an attempt by the enemy to raid one of our trenches."

CUBA.

LONDON, April 8. HAVANA.—The House of representatives has also unanimously passed the war resolution.

LONDON, April 8. HAVANA.—The Senate has unanimously resolved that a state of war exists between Cuba and Germany.

AUSTRIA

Hungarian Situation.

Hopes from New Russia.

BERNE.—Count Tisza states, in the course of a remarkable outspoken article in the newspaper "Budapest Igazsag" that events in Russia have awakened hope in Hungary and that she will receive worthy recompense for her deeds and privations. Such a reward must be true and lasting peace which we are always ready to realise. Nevertheless the people must be prepared to suffer as hitherto. Last harvest was worse than ever.

AFRICA.

General Lyautey.

Resident-General in Morocco.

PARIS, April 7. General Lyautey ex-Minister of War has been appointed Resident-General in Morocco.

WA AT SEA.

anish Crew's Sufferings.

LONDON, April 8. YMCIDEN. The steamer "Borneo" has arrived here with the crew of seventeen of the Danish steamer "Ester" torpedoed on the 1st inst. The crew were four days and nights in boats. Four had their feet frozen.

Another Belgian Relief Steamer Sunk.

LONDON, March 8. COPENHAGEN. The Norwegian steamer "Camilla" with grain for the Belgian Relief Commission has been sunk without warning. Nine survivors were five days in an open boat.

"Alnwick Castle" Disaster.

LONDON, April 8. The survivors describe the terrible sufferings they endured from cold, hunger and thirst during ten days voyage in an open boat. There were thirty persons, including a French woman with a four-months old baby, and an English nurse. The rations consisted of water and two biscuits a piece daily. Latterly the water ran short, and rain water was collected. An Italian cook died on the 21st March, and an Englishman went mad and died on the following day. A passenger, a stoker and a seaman succumbed on the 23rd March, and a steward died on the 24th, and a cabin-boy on the 25th, and the same day a seaman jumped overboard. It was impossible to rescue him, owing to the roughness of the sea. An officer and a steward died while being landed at Cebu. The survivors declare that if they had been another day at sea, they would all have been dead. The mother, baby and nurse survived, thanks to the constant kindness of the other survivors, who were all British subjects.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY.

Sind Provincial Conference.

SHIKARPUR, April 8. The Sind Provincial Conference opened to-day under the Presidency of Rao Bahadur Hiranand Khemsing, who in his presidential address dwelt on all the burning topics of the day. He welcomed the Indian Defence Force as a prelude to the larger and fuller organisation for fighting England's battles in and out of India and opening the military career for Indians. He complained that the land revenue in Sind was heavily assessed, resulting in the poverty of the peasantry and urged for a sixty years' settlement. Speaking from personal experience he was positive that the work of the Committee of Management which replaced the Hyderabad (Sind) Municipality had proved much less efficient notwithstanding the appointment of a costly Municipal Commissioner. About 500 delegates and an equal number of visitors attended the Conference. Mr Bepin Chandra Pal was invited to attend and address the Conference, but Government having expressed disapproval to this Mr. Pal has been requested not to come.

Serious Fire on a Vessel.

BOMBAY, April 8. A fire, presumed to be due to spontaneous combustion, broke out on board a vessel now lying at the Prince's Dock, last night causing damages to the extent of three lakhs.

Bombay Banking Company's Suit.

POONA, April 8. Sir Balachandra Krishna, Chairman, Bombay Banking Company, was examined as a prosecution witness yesterday by Khas Bahadur S. G. Datar in the trial now proceeding before Mr. Parcival, Sessions Judge, of B. R. Hivarganekar, K. V. Gharpure, Poona agents of the bank and P. G. Vaidya, Managing director of the same. Witness said his connection with the Bombay Banking Company began in April 1912. He knew accused No. 3 as agent of the company but he was not connected with the Company as agent at the time of its failure. There was another agent working at that time. Witness supervised the affairs of the bank by asking agent Kothavala what was being done. After accused No. 3 returned from abroad, witness regarded him as director, not as agent. He could not say whether accused No. 3 earned his commission as agent after his return from abroad. He thought there had been a deed of partnership between accused No. 3 and Kothavala. Witness was not expert in accounts and did not examine the bank's accounts; neither did the other Directors. He said that the accounts were properly audited every year by Chartered Accountants, Messrs. Soman and Ranade. The Directors submitted the report on the Bank's position after the first rush. He learned about the indebtedness of accused No. 3 and Kothavala to the Bank 3 or 4 months after his failure. The report of Mr. Soman did not say anything about that indebtedness. He learned after the Bank's failure that some of the Bank's books were missing. He considered that the agent who signed the Bank's Balance Sheet of 1912 as V. N. Apte and Company was responsible for that balance sheet. Messrs. Soman and Ranade's report was missing and could not be found. He had learned afterwards that many papers and minutes were missing.

Cross examined on behalf of the accused No. 1 witness admitted that he had been Director in three Banks, all of which had gone into liquidation. In two cases the matter had led to criminal prosecution.

The firm of V. N. Apte and Company originally consisted of accused No. 3 and a man whose surname was Apte. Witness and another director Mr. Ralestod security for the Bank to the extent of a lakh. After failure witness issued instructions that accused No. 3 should make recoveries from the branches and deposit the amounts with Kothavala. Witness had to pay the liquidator Rs. 95,000 in connection with his affair.

Cross examined on behalf of the accused No. 2 witness said that he was pressed to take the Chairmanship in succession to his brother who had been Chairman ten years. The Directors had compromised with the liquidator for over two lakhs for misfeasance.

CALCUTTA.

Early History of Bengal.

Hon. Mr. Monahan's Essay.

CALCUTTA, April 8. At a meeting of the Chaitany Library last night the Hon. Mr. Monahan read his third paper on the "Early history of Bengal" dealing with the reign of Mahipala the First the most famous of the kings of Pala dynasty, who came to the throne about 930 A. D. and reigned for 52 years. The name of Mahipala is associated with the remains of great public works found in Murshidabad, Dinajpur and Bogra districts. He expelled the Mongolians who had founded a dynasty in Dinajpur. Bodhi Gya and S.uth Behar were included in the dominions of Mahipala. His reign was a period of religious development in which popular Buddhism came to be influenced by the doctrines of tantrism. It was also a time of literary and artistic progress and some of the best specimens of ancient sculpture found in Bengal and Behar may probably be ascribed to this period.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారగుచున్నది

సల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరితమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

ఏప్రిలును రెండవ వారములో వెలువడగలదు.

కాగితముల కలపునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుంటున్నవలన వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రసంవత్సర	" " 0-8-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 0-12-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.	" " 1-0-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆచార్యుని రక్తమువలన జనించుకాడ్యములకు కీటిముతంతి మందు. మురుగులను, మచ్చలను గుడమాలను అండ్లను, పొడికొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్షుభకారి (28)

వనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తినియను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరిమునందలి పాదరసదోషములను, చురుకైనదోషమును కాశలంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును అభివృద్ధిచేయును. కీరిరాశిగలవారు గలగల చేయును. 16 రోజులకు మందులకు 4 టేబుల్ స్పూన్లలో అమృతమును.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత్ 144. పనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల—విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుగ కట్టమంచి గానలింగారాధి గారిచే
అంబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విచరితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

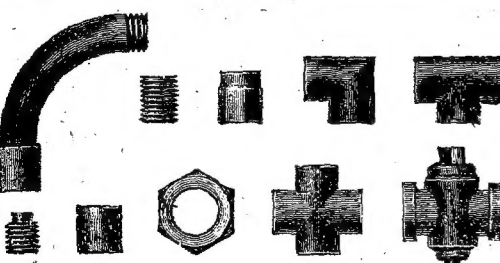
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి పేడి, మదరాసు

M. N. HUSSEN & Co,

Hardware Merchants, Contractors & Commission Agts.
No. 90 ARMENIAN STREET, MADRAS

కప్పిలు, పేష్టింసులు, బేరింగులు, ఫ్లవ్యురుబ్లాకులు, బెల్లింగులు వివిధ రకములు మెరుగునూనెలు, క్రొవ్వూనూనెలు, ఆసి బల్బోసు, రిబ్బరుసామానులు, మనిలా ఉక్కు తీగదారములు, మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు,

STEWARTS AND LLOYDS LTD

వంకుల ఇనుపరేకులు, సాదారేకులు, ఎం.ఎస్. రేకులు, ఉక్కురేకులు, ఇనుపచువ్వలు, కోణాలు, టీలు.

వంకుల డబ్లియు ఐ. టి. సి. ఐ. గొట్టములు, పిట్టంగులు, ఇల్లడిపిల్లు, గ్లాండుకార్డు, జి.ఎం. చక్రపు

మూతలు, మరమేకులు, రివెల్లు, బోల్టునట్టు, సీమెంటు సున్నము, బొగ్గుతారు, బొగ్గుపిచ్ ఆస్పాల్టి, స్టాక్ హౌంత్తారు, వర్ణములు, వార్నిషులు.

పారలు, పిక్కిన్లు, పోకిల్లు, సమ్మెట్లు, గొలుసులు, కంసాలిపట్టెడలు పిగ్ లెడ్.

తగరపురేకులు, తీగమేకులు, బొక్కెనెలు, ముండ్లతీగలు, సాదాతీగలు, తీగవలలు.

వ్యవసాయపు పనుములు, గనుల ప్యాక్టరీలకు రైల్వేలకు కావలసిన అన్ని రకముల సామానులు చౌకరేట్లకు దొరికును. విశేషము లింకిను తెలియగోరెన మాకు వ్రాయుడు.

విలాసము:—ఎం. ఎన్ హుస్సేన్ అండు కో.,

ఇనుపసామానుల అంగడి, నెం. 90 ఆర్మేనియను పేడి,

మదరాసు.

మోటారు నడపుట.

మూడుమాసములలో మోటారుకార్డు నడుపునట్లు చేసి గవర్నమెంటు స్వీకృతి కలుపుకొని ఇచ్చించెదము. ఫీజు రు50-0-0; 2 మాసములలో తయారు చేయుటకు రు 60-0-0.

రాంనాయక్ అండుకంపెనీ

మోటారు ఇంజనీర్లు

722

మదరాసు.

అగరు వత్తులు.

100-కి రూ 1-0-0.

ఒక్కొక్క డియూకర్ తయారు చెందుగంటుల సేపు కాలును. దీని సువాసన 2 క్రోసులదాకము వ్యాపించి మనోహరము కలిగించును. అంబర్, జవ్వజ్జి, కన్నూరి, యేరకమున 100-కి రు.1

డి ఆంగ్లో యిండియన్ ప్రెడింగు కంపెనీ,
724 105, చాను గాజ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

ఆత్మజిజ్ఞాస

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయ చర్చ

గ్రంథకర్త:- సా. జగన్నాధస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైశా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటము లున్నవి.

బాలకాండము అట్టతైండు 1-0-0 క్యాబిన్ 1-4-0

అయోధ్యాకాండము 1-వ భా... 1-0-0 ,, 1-4-0

,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0

ఆరణ్యకాండము ... 1-4-0 ,, 1-8-0

కిష్కింధాకాండము ... 1-0-0 ,, 1-4-0

సుందరకాండము ... 1-8-0 ,, 1-12-0

యథాకాండము 1-వ భాగము ... 1-0-0 ,, 1-4-0

,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0

,, 3-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0

సంపూర్ణము 8 సంపుటములు.

బాల, అయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 8-8-0

ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు-1 సంపుటము 4-8-0

యథాకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము 8-8-0

తైలబరిమెడిక- 80 పాఠ్యకాగితములపైన మంచి

అమృ, మేలైన కాలికో తైండు, బాల, ఆనా

ధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము 5-0-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మదరాసు.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయచేతురు. ఒక సారి ఆగ్గరుయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయోస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గాననాదీపములు - బొమ్మలకార్డులు - గారడే పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

తేలుమందు వెల సీసా - క్రి 0-8-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేష బాధ గలదు

కుట్టినవోట కొంచెమా మందుపోసిన బాధ మాయమగును.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు.

మదరాసు నన్యము (700)

మేలైన బండ రాకుతో తయారు చేయబడ్డది.

ఒక పాండు లేక 18 పలములు రు 1 0 0

ఒక సేరు లేక 8 పలములు ,, 0 12 0

ఒక పీతే లేక 40 పలములు ,, 8 0 0

ఎన్. ఉల్ సిలి అండ్ కో, మదరాసు. ఈ.

S. Woolsey & Co., MADRAS E.

